БУТУН ДУНЁ ПРОЛЕТАРЛАРИ, БИРЛАШИНГИЗ!

ТОШКЕНТ ҲАҚИҚАТИ

ЎЗБЕКИСТОН КП ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР КОМИТЕТЛАРИ, МЕҲНАТКАШЛАР ДЕПУТАТЛАРИ ОБЛАСТЬ ВА ШАҲАР СОВЕТЛАРИНИНГ ОРГАНИ

№ 172 (919)
28 АВГУСТ ЧОРШАНБА 1957 ЙИЛ
БАҲОСИ 20 ТИЙИН

БУГУНГИ СОНДА:

Республика қишлоқ хўжалик фанлари штаби (1-бет).

Ўртоқ Хо Ши Миннинг қабул қилиниши (1-бет).

СОВЕТ ҚАСАБА СОЮЗЛАРИНИНГ 50 ЙИЛЛИГИ. Ўзбекистон касаба союзлари Советининг тантанали пленуми (2-бет).

ПЕДАГОГ МАСЛАҲАТИ: **А. Мирахмедов.** — Болаларимизни мактабга намунали тайёрлайлик (2-бет).

ТАСС ахбороти (2-бет).

СССР, АҚШ, Буюк Британия ҳукуматлари бошлиқларининг 1941—1945 йиллардаги Улуғ Ватан уруши даврида бир-бирларига ёзган мактублари босиб чиқарилди (2-бет).

ТОШКЕНТ ОБЛАСТЬ ИЖРОИЯ КОМИТЕТИ ВА ЎЗБЕКИСТОН КП ОБЛАСТЬ КОМИТЕТИДА (2-бет).

«Полярная звезда» колхози пахтакорларининг аҳди. Ўртасарой районидаги «Полярная звезда» колхозининг аъзолари Улуғ Октябрь байрамининг 40 йиллиги шарафига 1000 гектар ернинг ҳар гектаридан 34 ўрнига 40 центнердан пахта топшириш учун курашмоқдалар (3-бет).

Швеция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми (4-бет).

Париж озод қилинган куннинг 13 йиллиги байрами (4-бет).

КИНО: **Т. Нажмиддинов.** — Солдатлар (4-бет).

РЕСПУБЛИКА ҚИШЛОҚ ХЎЖАЛИК ФАНЛАРИ ШТАБИ

Қишлоқ хўжалик фанининг равнақи учун!

Шу йил июнь ойида Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Совети Тошкент шаҳрида Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академиясини ташкил этиш тўғрисида қарор қабул қилган эдилар. Бугун Тошкентда, Алишер Навоий номидаги опера ва балет театри биносида Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг тантанали очилиш маросими бўлади. Ўзбекистон ССРда Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг барпо этилиши республикамиз маданий ҳаётида катта тарихий воқиадир, миллий республикаларда илм-фанни ҳамда маданиятни янада гуллатиб-яшнатиш тўғрисида Коммунистик партия ва Совет ҳукумати кўрсатаётган буюк ғамхўрликнинг ёрқин ифодаси, партиямиз ленинча миллий сиёсатининг зўр тантанасидир.

Совет ҳокимияти йилларида Ўзбекистонда чинакам маданий революция юз берди. Октябрь революциясигача унинг территориясида атиги 17 минг ўқувчи ўқиган 160 мактаб, бир техникум мавжуд бўлиб, уларда 700 га яқин ўқитувчи ишларди. Аҳоли деярлик ёппасига саводсиз эди. Эндиликда эса республикада 5500 дан кўпроқ мактаб бор, уларда 1,3 миллион бола ўқимоқда, ишчи ва қишлоқ ёшларининг кўп сонли мактаблари ишлаб турибди. 71 мингга яқин ўқитувчи ёш авлодни тарбияламоқда.

Революциядан илгариги Туркистонда бирорта ҳам олий ўқув юрти йўқ эди, эндиликда эса биргина Ўзбекистоннинг ўзида 31 олий ўқув юрти ва 100 техникум бўлиб, уларда 130 минг йигит ва қиз ўқимоқда. Ўзбекистон олий таълимнинг юксалиши жиҳатидан чет эл Шарқи ва Ғарбий Европа мамлакатларидан анча ўзиб кетди.

Партия ва ҳукуматнинг доимий ғамхўрлиги ҳамда ёрдами туфайли Ўзбекистонда қишлоқ хўжалиги бўйича илмий-текшириш муассасалари ва олий ўқув юртларининг кўп сонли тармоғи вужудга келтирилди, бу илмий текшириш муассасалари ва олий ўқув юртларида кўп миқдорда илмий ходимлар, профессорлар ва ўқитувчилар ишламоқда. Қишлоқ хўжалик илмий-текшириш муассасалари ва олий ўқув юртлари қишлоқ хўжалигини ривожлантиришга доир актуал масалаларни ишлаб чиқиш юзасидан, юксак малакали мутахассис кадрлар тайёрлаш соҳасида ўтган йиллар мобайнида катта иш қилдилар. Пахтанинг юқори ҳосилли янги сортларини етиштириш ҳамда пахтачиликда агротехниканинг ва механизациялаш ишларининг прогрессив усулларини ишлаб чиқиш соҳасида талайгина ютуқларга эришилди. Натижада республикамиз 1956 йилда пахта тайёрлаш планини тўла бажарди, мамлакатга салкам 3 миллион тонна «оқ олтин» топширилди. Ўзбекистон ўз тарихида мамлакатга ҳеч қачон бунчалик кўп пахта бермаган эди.

КПСС XX съезди қишлоқ хўжалигини бундан буён янада кучли суръатда юксалтиришнинг улуғвор программасини белгилаб берди. Ўзбекистон ССРда Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг ташкил этилиши бу программани муваффақиятли амалга оширишига, қишлоқ хўжалик фанини янада ривожлантиришни таъминлашга хизмат қилади, қишлоқ хўжалик мутахассисларини, илмий ходимларни ва фан арбобларини қишлоқ хўжалиги олдига КПСС XX съезди томонидан қўйилган вазифаларни бажаришга сафарбар этади.

Очиқ эътироф қилиш керакки, қишлоқ хўжалик илмий муассасаларида ҳамда олий ўқув юртларида илмий-текшириш ишларининг ҳозирги савияси ва кадрлар тайёрлашнинг аҳволи қишлоқ хўжалигини бундан буён янада кучли суратда юксалтириш юзасидан КПСС XX съезди қўйган вазифаларга ҳали тўла жавоб бермаётир. Пахтачилик соҳасида ҳосилни машина билан териб олиш ва пахтанинг касалликларга чидамли, мўл ҳосил берадиган ва тез пишар янги сортларини етиштириш масалалари ҳали ҳам узил-кесил ҳал қилинган эмас.

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академияси пахтачилик ва деҳқончиликнинг энг муҳим ва актуал масалаларини ҳал қилиб бериши, қишлоқ хўжалик экинларининг ҳосилдорлигини ошириш, пахта ва бошқа деҳқончилик маҳсулотлари етиштиришни бутун чоралар билан кўпайтириш тадбирларини илмий жиҳатдан ишлаб чиқиши, прогрессив агротехника усулларини кенг жорий қилиши, пахтанинг ва бошқа қишлоқ хўжалик экинларининг серҳосил, касалликларга чидамли ва тез пишар янги сортларини етиштириш чораларини кўриши керак. Республика шаҳарлари ва саноат марказлари теварагида йирик сабзавот-картошка базалари вужудга келтириш, боғдорчиликни ва узумчиликни бутун чоралар билан ривожлантириш — Қишлоқ хўжалик фанлари академияси олдида турган муҳим вазифалардан биридир.

Республикамиз территориясидаги қишлоқ хўжалик олий ўқув юртлари ва ўрта қишлоқ хўжалик ўқув юртларининг ишларини мувофиқлаштириш, уларнинг ишига методик ва илмий жиҳатдан раҳбарлик қилиш — Фанлар академиясининг шарафли бурчидир. Шу билан бирга Фанлар академияси қишлоқ хўжалиги учун юксак малакали кадрлар тайёрлаш ишини яхшилаши, илмий-текшириш ташкилотлари ва тажриба станцияларининг қишлоқ хўжалик олий ўқув юртлари билан алоқасини мустаҳкамлаши, профессор ва ўқитувчиларни қишлоқ хўжалигини янада ривожлантириш проблемаларини илмий жиҳатдан ишлаб чиқишга бевосита жалб этиши лозим.

Социалистик қишлоқ хўжалигимизнинг янги муваффақиятлари учун, қишлоқ хўжалик фанининг янги равнақи учун курашайлик!

ЯНГИ ИЛМИЙ МАРКАЗ

(Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосари, Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академияси ташкилот комитетининг раиси ўртоқ М. МУҲАММАДЖОНОВ билан суҳбат)

Бугун республикамиз маданий ҳаётида жуда катта унутилмас воқиа юз бермоқда: Ўзбекистон КП Марказий Комитети ва Ўзбекистон ССР Министрлар Советининг қарорига мувофиқ ташкил этилган республика Қишлоқ хўжалик фанлари академияси тантанали суратда очилмоқда.

Академия бутун совет халқи улуғ Октябрь социалистик революциясининг шонли 40 йиллик кунини байрам қилиш учун қизғин ҳозирлик кўраётган бир вазиятда очилаётир. Ўзбек халқи совет ҳокимияти йиллари мобайнида Совет Иттифоқидаги тенг ҳуқуқли ва озод халқларнинг дўстлик оиласида яшаб, катта ва шонли йўлни босиб ўтди. Ўзбек халқининг экономика ва маданиятни ривожлантириш соҳасида эришган оламшумул тарихий ғалабалари партиямиз доно миллий сиёсати тантана қилганлигининг ёрқин намунасидир.

Революциягача ўзбек деҳқонининг омоч, мола, кетмон, ўроқдан бўлак қуроли йўқ эди. У даврлар энди абадий орқада қолди! Ҳозирги вақтда республикамиз далаларида 51 минг 834 трактор, 16 минг 851 пахта териш машинаси, 1 минг 631 дон комбайни, 19 минг 600 автомобиль, юз минглаб турли қишлоқ хўжалик машиналари ишламоқда.

Ўзбекистон пахта етиштиришни 1913 йилдагига нисбатан 5,5 баравардан зиёдроқ кўпайтирди. Республика Бразилия, Покистон, Туркия, Эрон, Сурия ва Бирма каби пахтакор мамлакатлар биргаликда қўшилиб қанча пахта етиштирса, шунча пахта етиштирмоқда.

Республикамиз мамлакатга жуда кўп пилла, қора кўл тери, жут ва каноп, шоли, мева ва узум етказиб бермоқда.

Ўзбекистоннинг социалистик қишлоқ хўжалиги илғор совет фани ютуқларига таянган ҳолда кучли техника базасидан ривожланиб келди ва ривожланмоқда.

Совет ҳокимияти дастлабки кунларданоқ Туркистонда илм-фанни, шу жумладан қишлоқ хўжалик фанини ривожлантиришга киришди.

Улуғ рус халқи ўзбек халқига жуда катта оғалик ёрдами кўрсатиб Москвадан Романовский, Попов, Коровин, Уклонский, Райкова, Димов, Орлов, Лебединский, Введенский, Златовратский каби олимларни юборди. Бу олимлар маҳаллий миллат кишилари орасидан юксак малакали мутахассисларнинг катта группасини тарбиялаб етиштирдилар.

Пахтачилик тўғрисидаги фанни ривожлантиришда ва илмий кадрлар тайёрлашда Бутуниттифоқ пахтачилик илмий-текшириш институти (СоюзНИХИ) катта роль ўйнади. Пахтачилик соҳасида ишловчи жуда кўп кадрлар бу жойда яхши сабоқ олдилар.

Бугун қишлоқ хўжалик академияси очилаётган кунда пахта ва бошқа қишлоқ хўжалик экинлари тўғрисидаги фанни ривожлантиришда қимматли ҳисса қўшган республиканинг биринчи олимларидан Р. Р. Шредер, И. М. Бушуев, Г. С. Зайцев, Н. И. Курбатовларнинг номини миннатдорчилик билан тилга оламиз.

Кейинги вақтларгача қишлоқ хўжалик илмий муассасалари министрликлар ва бошқармалар ихтиёрида эди. Бу, уларнинг ишида параллелчиликка сабаб бўлган, илмий кучларни бўлиб юборган, фанни ривожлантиришга тўсқинлик қилган эди. Эндиликда иш бошқача бўлади — қишлоқ хўжалик фанлари академияси шу соҳада иш олиб борувчи барча илмий ташкилотларни бирлаштиради, республиканинг йирик илмий маркази бўлади, олимларимизнинг ишига катта барака киргизади.

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академияси составида 9 та йирик илмий-текшириш институти, 49 та тажриба станцияси, даласи, таянч пункти, эксперименталь база бўлади. Тошкент қишлоқ хўжалик институти ва унинг ўқув хўжалиги академия қарамоғига берилади. Академия бирлаштираётган илмий муассасаларда ҳозир 1719 фан ва илмий-техника ходими, шу жумладан 21 фан доктори, 258 фан кандидати ҳамда 140 профессор ва ўқитувчи ишламоқда. Янгидан Экономика ва қишлоқ хўжалик ишлаб чиқаришини ташкил этиш институти, Ўсимликларни ҳимоя қилиш институти ва Деҳқончилик институти ташкил этилади.

Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг энг биринчи вазифаси районлар, колхозлар ва совхозларнинг конкрет табиий-иқтисодий шароитларига мослаштириб, илмий жиҳатдан табақалаштирилган деҳқончилик системасини ишлаб чиқишдан иборатдир.

Мирзачўлда олиб борилаётган ишларнинг кўлами тобора кенгаймоқда. Республикамиз янги Академиядан қўриқ ерларни ўзлаштириш, қисқа вақт ичида сермаҳсул, намунали хўжаликлар ташкил этиш тадбирларининг яхлит системасини ишлаб беришни кутмоқда.

Ўзбекистонда қишлоқ хўжалик фани ерларнинг унумдорлигини оширишнинг назарий асосларини ишлаб чиқишда оқсамоқда. Бу нуқсонни мумкин қадар тезроқ битирмоқ керак.

Пахтачиликда квадрат-уялаб чигит экиш усули ҳосилни анча ошириб, меҳнат харажатларини камайтирди. Лекин бу методнинг имкониятлари ҳали тамом бўлгани йўқ ва бу имкониятлар тўла аниқланган ҳам эмас. Академиямиз ўз эътиборини мана шу масалага қаратмоғи лозим.

Элит-уруғчилик иши маданиятини кескин кўтариш ва давлат йўли билан сорт синашни ривожлантириш ҳамда такомиллаштириш соҳасида ҳам Академиянинг катта куч — ғайрат сарфлаши талаб қилинади.

Чорвачиликни ривожлантириш, шўрхок ерларнинг мелиорациясини яхшилаш, пиллачиликнинг озуқа базасини кенгайтириш, пилланинг янги сортларини тез жорий этиш, комплекс механизациялашни тезроқ тугаллаш, колхозларни ташкилий-хўжалик жиҳатдан янада мустаҳкамлаш тадбирларини ишлаб чиқиш соҳасида ҳам академиянинг қиладиган ишлари ошиб-тошиб ётибди.

Академиямиз Ўрта Осиё республикалари, Озарбайжон ва Қозоғистондаги ҳамда бошқа қардош республикалардаги қишлоқ хўжалик илмий-текшириш муассасалари билан мустаҳкам ҳамкорликда ишласа, янада каттароқ муваффақиятларга эришиши мумкин.

Академия олимлари илмий проблемаларни ишлаб чиқиш ва уларни текшириб кўриш учун мутахассисларнинг кўп сонли армиясини жалб этишлари, колхоз, совхоз ва МТСларнинг ишлаб чиқариш базасидан фойдаланишлари керак.

Ҳеч шубҳа йўқки, Ўзбекистон олимлари партия ва ҳукумат ишончини оқлайдилар. Улар қишлоқ хўжалик фанини янада ривожлантириш учун ўз билим, меҳнат ва кучларини аямайдилар.

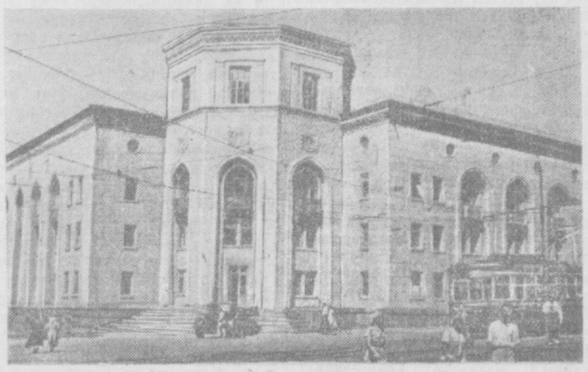

Суратда: Ўзбекистон ССР Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг биноси.

В. Сироткин ва И. Глауберзон фотоси.

Колхозларимиз янада юксалади

Республикамизда Қишлоқ хўжалик фанлари академияси ишга киришди. Бу — партия, ҳукуматимизнинг шарқда социалистик маяк бўлган Совет Ўзбекистони тўғрисидаги яна бир катта ғамхўрлигидир.

Ўзбекистон эндиликда ўзининг кўп сонли қишлоқ хўжалик олимларига — академикларига эга. Республикамизда пахтачиликни ва қишлоқ хўжалигининг бошқа соҳаларини тинмай юксалтириш учун астойдил кураш олиб бораётган олимларимиз пахтанинг янгидан-янги навларини топиб, уни ишлаб чиқаришга дадиллик билан жорий қилаётирларки, бу биз пахтакорларни ғоят қувонтиради.

Ҳосилни оширишда ернинг структурасини яхшилаш, унинг унумдорлигини ошириш энг муҳим вазифадир. Маълумки, бу соҳада минерал, маҳаллий ўғитдан фойдаланишни яхшилаш билан бирга, алмашлаб экишни ҳам кенг жорий қилиш ҳал қилувчи роль ўйнайди.

Бизнинг колхозда пахта-беда алмашлаб экиш муваффақиятли амалга оширилаётгани учун гектаридан олинаётган ҳосил йил сайин ортмоқда. Бундан 3—4 йил илгари гектаридан 30 — 32 центнердангина ҳосил берган колхозимиз 1956 йилда гектаридан олинган ҳосилни 40 центнердан ошириб юборди.

Бу йил 690 гектар ерда пахта етиштирмоқдамиз. Гектаридан 45 центнердан ҳосил олиш учун курашаётган пахтакорларимиз ўз мажбуриятларини шараф билан бажариш мақсадида йил бўйи пахта далаларида фидокорона меҳнат қилмоқдалар. Ҳозирги кунгача ҳар туп ғўзада етиштирилган ҳосил ана шу мажбуриятимизни қоплаш имкониятини беради. Лекин колхозчилар ва механизаторлар бу билан қаноатланмай ҳосилга-ҳосил қўшишни сентябрнинг биринчи ўн кунлигигача давом эттириш учун курашмоқдалар.

Колхозимизда пахтачилик билан бир қаторда чорвачилик, боғдорчилик ва бошқа соҳалар ҳам ривожлантирилаётирки, бу хўжалигимизни қудратли қилишда ҳал қилувчи омил бўлмоқда. Шу билан бирга чорвачиликни ривожлантириш — пахтачиликни юксалтиришга имкон яратиб бераётир. Илгарилари ҳар бир сигирдан бир йилда 700 — 900 литрдан сут соғиб олинган бўлса, шу йилнинг 6 ойи ичида ҳар бир сигирдан 1622 литрдан сут соғиб олинди.

Пахтакорлар, механизаторлар, чорвадорлар ва боғбонлар қишлоқ хўжалигини кескин ривожлантиришда бундан кейин ҳам астойдил ҳаракат қиладилар. Биз бу соҳада колхозимиз аъзоларига республикамизда янгидан ташкил қилинган Қишлоқ хўжалик фанлари академияси олимларининг яқиндан ёрдам беришларига қаттиқ ишонамиз.

Назрулла МАННОНОВ,
Орджоникидзе районидаги Сталин номли колхоз раиси, қишлоқ хўжалик фанлари кандидати, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Илмий алоқаларни мустаҳкамлаймиз

Тошкентда Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлари академиясининг ташкил этилиши республикамиз маданий ҳаётида катта воқиадир. Бу партия ва ҳукуматимизнинг қишлоқ хўжалиги фанини янада ривожлантириш ва кўплаб илмий ходимларни етказиш учун қилаётган ғамхўрлигининг ёрқин далилидир. Шу кунгача республикамиздаги қишлоқ хўжалигига доир илмий ташкилотлар тарқоқ бўлиб, ягона ташкилотга бирлашмаган эди. Қишлоқ хўжалик фанлари академияси мазкур илмий ташкилотларни ўз қарамоғига олади. Жумладан, Тошкент Қишлоқ хўжалик институти ҳам Академия составига қўшилди. Бу ҳол институтимиз илмий ходимлари олиб бораётган ишларни бирмунча енгиллаштиради. Шу давргача институт илмий ходимлари билан мавжуд илмий-текширув ташкилотлари ўртасидаги алоқалар деярли мустаҳкам эмас эди. Эндиликда биз кўпгина қулайликка эга бўламиз. Илмий-текшириш ишлари институт ўқув хўжалиги территориясида, колхоз ва совхозлардагина олиб бориларди. Энди амалий машғулотлар Академиянинг илмий-текшириш муассасаларида ҳам олиб борилади. Бу ҳол ҳар йили олиб бориладиган амалий ишларнинг қизиқарли ва мазмунли бўлишини таъминлайди.

Шунингдек, институт олимларининг илмий-текшириш фаолияти асосан рецензиялар ёзишдан иборат эди. Энди бу соҳада ҳам катта ҳуқуққа эга бўлдик. Институтимиз илмий ходимлари методик ишларни планлаштиришда қатнашиб, ўз фикр ва мулоҳазаларини айтаоладилар.

Айни вақтда институт профессор ва ўқитувчилар коллективи Академияда олиб борилаётган илмий-текшириш ишлари юзасидан студентларга лекциялар ўқийдилар. Бундай методни қўллаш студентларнинг билимларини янада чуқурлаштиришда ҳам муҳим роль ўйнайди.

Институтимиз илмий коллективи бундан буён Ўзбекистон Қишлоқ хўжалик фанлар академияси билан ҳамкорликни мустаҳкамлаб боради.

А. И. АВТОНОМОВ,
профессор, Тошкент Қишлоқ хўжалиги институти директорининг илмий ишлар бўйича ўринбосари.

ВИСТАВКА ҚУРИЛИШИДА

Иккита стол, тўртта стул, иккита скамейка қўйилган кичкинагина хона. Столларнинг биридаги телефон дам ўтмай жиринглаб турибди. Хонага кираверишдаги стол устида қурилишларнинг лойиҳаси чизилган қоғозлар ётибди. Бу ер Тошкентнинг Чиғатой массивида қурилаётган Ўзбекистон ССР халқ хўжалиги доимий виставкасининг штабидир.

Хонада виставка қурилиши бошлиғи А. Любомирский, павильон қурилиши прорабы В. Ларин, 152-қурилиш трестининг бош инженери М. Потапов, бинокор инженерлар А. Ревутский ва А. Шишова ўртоқлар ўтиришибди. Улар иситилган ҳаво, водопровод колонкалари ва канализация учун трубалар ўрнатиладиган траншеяларни қазиш, ана шу траншеялар қазилган ерларга кейинчалик 4 минг кубометр тупроқ тўкиш масаласини муҳокама қилмоқда эдилар. Юқоридаги ўртоқлар шу масалада бир фикрга келишгач, биз ўртоқ Любомирский билан ташқарига чиқдик.

— Бизга жуда масъулиятли вазифа юклатилган, — деди у қурилаётган павильонга ишора қилиб.— Мана шу биринчи павильонни Октябрь байрамигача қуриб битказишимиз керак. Бу ерда Ўзбекистон 40 йил ичида деган виставка очилади.

Республиканинг доимий виставкаси 100 гектарга яқин майдонни эгаллайди. Проект бўйича 8 та павильон қуриш мўлжалланмоқда. Шундан «Оғир саноат ва машинасозлик» ва «Пахтачилик» павильонлари энг каттаси бўлади. Ҳар иккала павильон 4 минг квадрат метр майдонни эгаллайди. Шунингдек, бу ерда «Чорвачилик», «Ўзбекистон ССР маданияти» ва бошқа павильонлар ҳам қад кўтаради. Виставка территориясида яшил театр, кинотеатр, ёзлик ресторан, меҳмонхона, чойхона, медицина пункти бинолари, совда павильонлари қурилади. 3,5 гектар майдонда катта кўл ташкил этилади.

— Ҳозир ишнинг бориши қандай, — деб сўрадик биз қурилиш бошлиғидан.

— Биринчи павильон қурилишида шу кеча-кундузда 15 та самосвал, 2 та экскаватор, 4-кўтарма кран, бир қанча бульдозер, скрепер ва грейдерлар ишламоқда. Қурувчиларимиз қисқа муддатда анча иш қилиб қўйдилар...

Шу кунгача қурилишда ер ишларининг 60 процента бажарилди, 10 минг квадрат метр майдонга шағал ётқизилиб, асфальтга тайёрланди. 120 метрлик қудуқни қазиш яқинда тамомланади.

— Ҳамма ишни ҳафталик-сутка графиги асосида олиб бормоқдамиз, — деди бошлиқ сўзида давом этиб. — Бизда қурилиш ишларини турига қараб бир қанча қурилиш ташкилотлари бажармоқда. Азамат қурувчиларимиз ғайрат билан ишлашмоқда.

Биринчи павильон асосан йиғма темир-бетон конструкцияларидан қурилади. Бунинг учун Олмалиқ шаҳридан, Тошкентдаги темир-бетон буюмлари заводи ва полигондан бу ерга кўплаб темир-бетон конструкциялари келтирилмоқда.

Виставка қурилишига келган киши бу ердаги жўшқин, жадал меҳнат манзарасини кўриб, завқланмай иложи йўқ.

Н. ТЎЛАГАНОВ.

Ўртоқ Хо Ши Миннинг қабул қилиниши

КПСС Марказий Комитети Президиумининг аъзолари М. А. Суслов, О. В. Куусинен ва КПСС Марказий Комитети Президиуми аъзолигига кандидат М. Г. Первухин 26 августда ўз ватанига кета туриб Москвада меҳмон бўлган Вьетнам Демократик Республикасининг Президенти Хо Ши Минни қабул қилдилар.

Дўстона, самимий вазиятда ўтган суҳбатда ҳар иккала томонни қизиқтираётган масалалар муҳокама қилинди.

Суҳбатда Вьетнам Меҳнаткашлар партияси Сиёсий бюросининг аъзоси Хоанг Ван Хоан, Вьетнам Демократик Республикасининг СССРдаги Элчиси Нгуен Ван Кинь, СССР Ташқи ишлар министрининг ўринбосари В. В. Кузнецов, КПСС Марказий Комитетининг бўлим мудири Ю. В. Андропов, СССРнинг Вьетнам Демократик Республикасидаги элчиси М. В. Зимянин, СССР Ташқи ишлар министрлиги Шарқи-Жанубий Осиё мамлакатлари бўлимининг мудири Б. М. Волков ҳозир бўлдилар.

Суратларда: 1. (ўнгдан) инженер-геодезист **В. Шчербинин** монтажчилар бригадасининг бошлиғи **А. Петашвилига** павильонга темир-бетон колонкалари ўрнатиш юзасидан кўрсатма бермоқда. 2. Биринчи павильон қурилишида. 3. «Виставка» кўчасидан кесиб ўтадиган ариқ учун келтирилган трубалар машинадан туширилмоқда. 4. Виставкани шаҳар билан боғлайдиган кўчага асфальт ётқизилаётир.

В. Салов фотолари.

Совет касаба союзларининг 50 йиллиги

Ўзбекистон меҳнаткашлари касаба союзларининг 50 йиллигини бутун совет халқи билан биргаликда кенг нишонламоқдалар. Улар Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг юбилей муносабати билан ВЦСПС номига юборган табрикномасини ҳамда СССР Олий Совети Президиумининг СССР касаба союзларини мамлакатимиздаги олий мукофот — Ленин ордени билан мукофотлаш тўғрисидаги Фармонини зўр шодлик ва чуқур мамнуният билан кутиб олдилар. 27 августда Тошкентда республика касаба союзлари советининг ана шу шонли воқиага бағишланган тантанали пленуми бўлди. Навоий номидаги ўзбек давлат опера ва балет театри залига ишлаб чиқариш илғорлари, фан ва маданият арбоблари, касаба союз активлари, партия, совет ва комсомол ташкилотларининг вакиллари тўпландилар.

Мажлис президиумида корхоналарнинг донгдор кишилари, касаба союзларининг кекса аъзолари бор эди. Президиум столи олдида Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг биринчи секретари Н. А. Муҳитдинов, республика Министрлар Советининг раиси С. К. Камолов, Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретарлари Р. Е. Мельников, М. А. Абдураззоқов, Г. А. Габриельянц, ЎзЛКСМ Марказий Комитетининг секретари Қ. Муртозаев, Ўзбекистон ССР Министрлар Совети раисининг ўринбосарлари М. Мирзаахмедов, Ё. С. Насриддинова, А. Хўжаев, Тошкент область партия комитетининг секретари С. Н. Нуритдинов, Ўзбекистон ССР Олий Совети Президиуми Раисининг ўринбосари В. Я. Емцов, Тошкент шаҳар партия комитетининг секретари Р. Ғ. Ғуломов ва партия, совет ҳамда касаба союз органларининг бошқа раҳбарлари ўтирибдилар.

Мажлисни Узсовпроф раиси Ж. Қ. Хўжаев очди. Совет Иттифоқи ва Ўзбекистон ССР давлат гимнларининг тантанали садолари янграйди.

Узоқ давом этган гулдурос қарсаклар остида Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетининг Президиуми мажлиснинг фахрий президиумига сайланади.

«СССР касаба союзларининг эллик йиллиги» тўғрисида доклад қилиш учун Узсовпроф раиси Ж. К. **Хўжаевга** сўз берилади.

Докладчи совет касаба союзларининг, жумладан Ўзбекистон касаба союзларининг босиб ўтган йўлини батафсил характерлаб, уларнинг бутун ишлари Коммунистик партиянинг шонли революцион фаолияти билан, унинг ишчилар синфи манфаатлари йўлида, меҳнаткашларнинг бахт-саодати йўлида олиб борган қаҳрамонона кураши билан маҳкам боғланганлигини таъкидлади. Касаба союзлари В. И. Ленин кўрсатган йўлдан бориб, Коммунистик партиянинг содиқ ёрдамчиси бўлиб, партиянинг сиёсатини оғишмай амалга оширмоқдалар, партияни меҳнаткашлар кенг оммаси билан боғламоқдалар.

Касаба союзларининг эллик йиллиги Улуғ Октябрь социалистик революциясининг 40 йиллигини байрам қилишга тайёргарлик кўрилаётган бир вақтга тўғри келди. Совет халқи 40 йилдан бери янги жамият қурмоқда, бу жамиятда эксплуатация ҳам йўқ, капиталистлар ва помешчиклар ҳам йўқ. Совет Ўзбекистони экономикасининг ва маданиятининг ўсиши ана шу оламшумул тарихий ғалабаларни,

ЎЗБЕКИСТОН КАСАБА СОЮЗЛАРИ СОВЕТИНИНГ ТАНТАНАЛИ ПЛЕНУМИ

ленинча миллий сиёсатнинг тантанасини кўрсатувчи ёрқин далилдир. Шу нарса характерлидирки, ҳозирги вақтда республиканинг оғир индустрия соҳаларидагина ишлаётган ишчиларнинг сони революциядан илгари Ўзбекистоннинг бутун саноатида ишлаб турган ишчиларнинг сонидан қарийб етти баравар кўпроқдир. Кейинги ўн беш йил ичида республикадаги ишчи ва хизматчиларнинг сони деярлик икки баравар кўпайди ва ҳозирги вақтда бир миллион кишидан ортиқдир. Олий маълумотли мутахассислар сони 1940 йилдагига нисбатан тўрт баравар, ўрта маълумотли мутахассислар сони эса уч барвар ортди.

Экономиканинг ўсиб бориши билан бирга меҳнаткашларнинг моддий фаровонлиги ҳам тобора юксалмоқда. Биргина ўтган йилнинг ўзида Ўзбекистоннинг касаба союз ташкилотлари ишчи ва хизматчилардан 59 минг кишини санаторийларга, курортларга ва дам олиш уйларига юбордилар. Социал страхование учун йил сайин 575 миллион сўм сарфланмоқда. Уй-жой қурилиши соҳасида партия Марказий Комитети ва Совет ҳукумати ишлаб чиққан кенг программа амалга оширилмоқда.

Республика касаба союзлари КПСС XX съездининг қарорларига амал қилиб, ўз ишларини бир мунча яхшиладилар, меҳнаткашларнинг ижодий кучларини давлат планларини бажаришга актив сафарбар қилмоқдалар. Уларнинг фаолияти социалистик мусобақага раҳбарликни яхшилашга, илғорлар тажрибасини кенг ёйишга, меҳнат унумдорлигини оширишга, иш ҳақи тўлашдаги камчиликларни бартараф қилишга, коллектив шартномаларнинг бажарилишини таъминлашга қаратилган.

Бироқ, касаба союзларининг фаолиятида камчиликлар ҳам оз эмас, бу камчиликларни энг қисқа вақт ичида бартараф қилиш керак.

Касаба союзларининг энг муҳим вазифаси — ишлаб чиқаришни бошқаришга меҳнаткашларнинг янада кўпроқ жалб этилишини таъминлаш, бунинг учун саноат ва қурилишни бошқаришни қайта ташкил этиш натижасида вужудга келган шароитдан фойдаланишдан иборатдир. Ишлаб чиқариш кенгашларининг ролини анча ошириш, коллектив шартномаларнинг бажарилиши устидан контролни кучайтириш зарур.

КПСС XX съезди коммунистик қурилиш соҳасида белгилаб берган улуғвор программани амалга ошириш учун касаба союзларининг меҳнаткашларни тарбиялаш соҳасидаги ишларини жиддий суратда яхшилаш талаб қилинади.

Саноат ва қурилишни бошқаришни ташкил этишни янада такомиллаштириш соҳасидаги тадбирлар муносабати билан касаба союзлари ишининг қайта қурилаётганлиги КПСС XX съезди томонидан касаба союзлари олдига қўйилган катта ва масъулиятли вазифаларни муваффақиятли равишда амалга оширишга ёрдам беради.

Пролетар интернационализмининг улуғ байроғига содиқ бўлган совет касаба союзлари чет эллардаги касаба союзлари ва меҳнаткашлар билан алоқаларни ҳамиша кенгайтириш ва ривожлантиришни, Жаҳон касаба союзлари федерациясини мустаҳкамлашни, унинг таъсири ва обрўйи ўсишига ёрдам беришни, меҳнаткашларнинг синфий манфаатларига риоя қилиш асосида халқаро касаба союз ва ишчилар ҳаракатининг бирлиги учун, бутун дунёда тинчлик учун, бутун инсониятнинг яхши истиқболи учун кураш олиб боришни ўзларининг бурчи деб биладилар.

Ўртоқ Хўжаев ўз докладини тамомлаб, бундай дейди:

— Улуғ Коммунистик партия совет касаба союзларининг бутун ярим асрлик йўлида уларнинг ғоявий раҳбари бўлиб келди ва ҳозир ҳам шундай бўлиб келмоқда. Совет касаба союзлари кучининг манбаи партиянинг раҳбарлигидадир, уларнинг марксизм-ленинизм ғолиб ғояларига содиқлигидадир.

Мажлисдагилар Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг касаба союзларга юборган табригини зўр эътибор билан тинглайдилар. Табрикни Ўзбекистон КП Марказий Комитетининг секретари **М. А. Абдураззоқов** ўқиб эшиттирди.

Тошкентнинг бир группа кекса ишчилари саҳнага чиққанларида яна гулдурос қарсаклар бошланади. Бу кекса ишчилар номидан Октябрь революцияси номидаги паровоз-вагон ремонт заводининг кадр ишчиси **Ф. Д. Колпаков** нутқ сўзлайди.

Орджоникидзе районидаги Сталин номли колхознинг раиси, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони **Н. Маннонов** пленум қатнашчиларини қишлоқ хўжалик ходимлари номидан табриклади.

Ўзбекистон ЛКСМ Марказий Комитетининг секретари **А. А. Акрамов** сўзга чиқади.

Бутуниттифоқ Ленинчи Коммунистик Ёшлар Союзи билан совет касаба союзларининг кўпгина умумий вазифалари, умумий ишлари бор, дейди у. Республиканинг комсомол ташкилотлари касаба союз ташкилотлари билан биргаликда ёшларни коммунистик руҳда тарбиялаш устида иш олиб бормоқдалар.

Ўзбекистоннинг кўп минг кишилик комсомол ташкилоти Коммунистик партия теварагига янада маҳкам жипслашиб, касаба союзлар билан биргаликда, республика олдида турган хўжалик-сиёсий вазифаларни ҳал қилишда бундан буён ҳам актив қатнашади.

Ўзбекистон ССР Фанлар академиясининг академиги **Т. Н. Қориниёзов** минбарга чиқиб, Ўзбекистон касаба союзларининг дастлабки халқ маорифи мактабларини ташкил этишда иштирок этганлиги тўғрисида ўз хотираларини айтиб берди. Пировардида у республика олимлари КПСС XX съездининг тарихий қарорларини тўла амалга ошириш учун, Совет давлатининг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун ҳамма ишни қиладилар, деб ишонтирди.

Пленум қатнашчиларини меҳнат резервлари мактаблари ва билим юртларининг ўқувчилари, пионерлар ҳам табриклайдилар.

Пленум қатнашчилари ғоят баланд руҳ билан Совет Иттифоқи Коммунистик партияси Марказий Комитетига табрикнома қабул қиладилар.

Ўзбекистон касаба союзлари советининг тантанали пленуми ёпиқ деб эълон қилинади. Партия гимни «Интернационал»нинг улуғвор садолари янграйди.

Пленум қатнашчилари учун катта концерт берилди. (ЎзТАГ).

Фан ва техника янгиликлари

«ЭР-1» ЭЛЕКТРОПОЕЗДИ

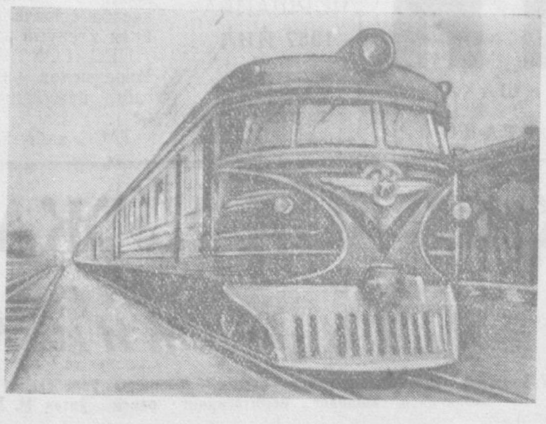

Октябрь темир йўлининг Москва-Клин участкасида «ЭР-1» маркали янги пассажир электропоезди синаб кўрилмоқда. Бу поездни Рига вагонсозлик заводининг коллективи Рига электромашинасозлик заводи ҳамда Москвадаги С. М. Киров номли «Динамо» заводининг коллективлари билан ҳамкорликда яратди.

Электропоезд соатига 130 километр тезлик билан юра олади. Поезд составида пассажирлар учун катта қулайликлар туғдирилган 10 та метал вагонлар бор. Ҳаммаси бўлиб поездда 1056 ўриндиқ бор.

Бутун состав вентиляция билан ускуналанган. Қишда вагонлар электрокалорифер установкаларининг ёрдами билан иситилади. Электропоезд охирги синов рейсларининг бирида 89 километрлик Москва-Клин участкасини, йирик станцияларда 9 марта тўхтаб, бир соат-у 9 минутда босиб ўтди. Янги состав Клиндан Москвагача бўлган масофани, оралиқларда тўхтамай, 57 минутда босиб ўтди. Йўлнинг айрим участкаларида поезд соатига 138 километр тезликда юрди.

Йил охиригача Рига машинасозлари Москва темир йўл узели учун шундай поездларнинг бир қанчасини тайёрлаб берадилар.

ЯНГИ АВТОПОГРУЗЧИКЛАР

Львовдаги автопогрузчиклар заводи марказий конструкторлик бюросининг коллективи кейинги вақтларда бир қанча янги машиналарнинг лойиҳаларини ишлаб чиқди. Конструктор Корниенко раҳбарлигидаги бир группа инженерлар «4009» маркали янги автопогрузчик яратдилар. Машина 5 тонналик юкни 7 метр баландликкача кўтара олади.

ГАЗ-51 ва ЗИЛ-150 автомашиналари учун завод конструкторлари гидравлик кранлар лойиҳасини тайёрладилар. Бу кранлар машинанинг кузови ва шофер кабинаси ўртасидаги рамасига ўрнатилади. 1,5 тоннагача оғирликдаги юкни кўтара оладиган бу кран стреласининг узунлиги 3-3,5 метрдир. Бу кран ёрдами билан автомашина ҳайдовчиси ёрдамчи кишиларсиз ҳам юкларни ўзи орта олади ва тушира олади.

Турли хил шароитларда муваффақият билан синовдан ўтказилгандан сўнг завод коллективи ана шу янги механизмларни оммавий равишда ишлаб чиқаришга тайёргарлик кўрмоқда.

Бу йил гидрокранлардан 100 таси тайёрланади.

БИНОКОРЛАР УЧУН

Рустав механика заводининг коллективи қум-шағал аралашмасини қайта ишлайдиган машиналар тайёрлашни ўзлаштирди. Машинанинг оғирлиги 150 тонна бўлиб, у карьерлардаги ишларни тўла механизациялаштиради. Агрегат бир вақтнинг ўзида қум-шағал қазийди, уни сортларга ажратади ва ювади. Машина пультдан навбатчи оператор томонидан бошқарилади. Бу агрегат соатига 80 кубометр қум-шағал қоришмаси тайёрлайди.

КОНСЕРВА ЗАВОДЛАРИ УЧУН АВТОМАТЛАР

Симферопольдаги Куйбишев номли машинасозлик заводининг коллективи мамлакатимиз консерва саноати корхоналари учун махсус автоматларнинг дастлабки партиясини ишлаб чиқарди. Бу автоматларнинг ҳар бири смена давомида 20 мингга яқин 3 литрли банка тайёрлайди.

Бу янги автомат завод коллективи томонидан кейинги вақтларда консерва ва сут заводлари учун тайёрланган автоматларнинг бешинчи туридир.

ТАСС АХБОРОТИ

Совет Иттифоқида илмий-тадқиқот ишлари планига мувофиқ, қитъалараро баллистик ракеталарнинг синовлари, шунингдек ядро ва термоядро қуролларини портлатиш муваффақиятли ўтказилди.

I.

Яқинда жуда узоққа борадиган, қитъалараро, кўп босқичли баллистик ракета учирилди.

Ракета синовлари муваффақиятли ўтди. Бу синовлар расчетларнинг ва танланган конструкциянинг тўғри эканлигини тамомила тасдиқлади. Ракета шу вақтгача мисли кўрилмаган жуда баландликда учди. Ракета қисқа вақт ичида жуда катта масофани ўтиб, белгиланган район доирасига тушди.

Олинган натижалар ракетани ер юзининг исталган бир районига учириш имконияти борлигини кўрсатади. Қитъалараро баллистик ракеталарини вужудга келтириш проблемасининг ҳал этилиши стратегия авиациясидан фойдаланмай, жуда узоқ районларга етиш имкониятини беради, стратегия авиацияси эса ҳозирги вақтда ҳаво ҳужумига қарши мудофааниинг янги воситалари билан даф қилиниши мумкин.

Фанни юксалтиришга жуда катта ҳисса қўшилганлигини ва Совет давлатининг мудофаа қобилиятини мустаҳкамлаш учун фан-техника соҳасида эришилган ана шу ютуқнинг катта аҳамиятга эга эканлигини эътиборга олиб, Совет ҳукумати қитъалараро баллистик ракеталарни ва уларнинг учирилишини таъминлайдиган воситалар комплексини ишлаб чиқиш ҳамда тайёрлашда қатнашган олимларнинг катта бир коллективига ташаккур изҳор қилди.

II.

Кейинги кунларда Совет Иттифоқида бир неча ядро ва термоядро (водород) қуроли портлатилди. Аҳолининг хавф-хатарсиз бўлишини таъминлаш учун портлашлар жуда баландликда ўтказилди. Синовлар муваффақиятли ўтди.

Юқорида айтилган синовлар муносабати билан ТАСС қуйидагиларни билдиришга вакил қилинган:

Бирлашган Миллатлар Ташкилотида қуролсизланиш проблемаси, жумладан, атом ва водород қуролларини тақиқлаш тўғрисидаги масала ҳамда бу курол синовларини тўхтатиш тўғрисидаги масала кўп йиллардан буён самарасиз муҳокама қилиб келинмоқда.

Совет ҳукумати тинчлик сиёсатини оғишмай амалга ошириб, давлатларнинг қуролли кучлари ҳамда қурол-яроғларини кўп миқдорда қисқартиш ҳақида, атом ва водород қуролларини тақиқлаш ҳақида, қуролнинг яна шу турларини синаб кўришни тўхтатиш ҳақида ва қуролсизланиш проблемаси билан боғлиқ бўлган бошқа тадбирлар тўғрисида кўп марта конкрет таклифлар киритди. Аммо Ғарб давлатлари қуролсизланиш соҳасида шу вақтгача ҳеч қандай реал қадам қўймадилар. Бунинг аксича, улар ҳозирги замоннинг ана шу энг муҳим проблемаси юзасидан бир битимга келиш йўлида ҳар қандай ғовларни вужудга келтирмоқдалар.

Маълумки, Қўшма Штатлар ва унинг шериклари атом ва водород қуролларини тақиқлашдан воз кечибгина қолмай, балки ядро қуроли синовларини сўзсиз ва дарҳол тўхтатиш тўғрисида бир битимга келишни ҳам амалда истамаётирлар. Аксинча ана шу қуролни кўп марта синаб кўрмоқдалар.

Ғарб давлатларининг ва биринчи галда АҚШнинг қуролсизланиш тўғрисидаги масалани ижобий тарзда ҳал этишга очиқдан-очиқ салбий муносабатда бўлаётганлигини эътиборга олиб, Совет ҳукумати Совет давлатининг хавфсизлигини таъминлаш мақсадида зарур бўлган ҳамма чораларни кўришга мажбурдир.

Шу билан бирга Совет ҳукумати атом қуроли синовларини тўхтатиш ва бу қуролни тақиқлаш ҳақида, умуман қуролсизланиш проблемаси ҳақида бир битимга келиш учун қунт билан ҳаракат қилишни давом эттиради. Ана шу проблеманинг ижобий тарзда ҳал этилишидан дунёдаги барча халқлар манфаатдордир.

СССР, АҚШ ва Буюк Британия ҳукуматлари бошлиқларининг 1941 — 1945 йиллардаги Улуғ Ватан уруши даврида бир-бирларига ёзган мактублари босиб чиқарилди

СССР Ташқи ишлар министрлиги СССР Министрлар Совети Раисининг Улуғ Ватан уруши йилларида ва ғалабадан кейинги биринчи ойларда — 1945 йилнинг охиригача АҚШ Президентлари ва Буюк Британия Бош Министрлари билан ёзишган мактубларини босиб чиқарди.

Бу нашрда И. В. Сталиннинг Ф. Рузвельт, Г. Трумэн, И. Черчилль ва К. Эттли билан ўша даврда ёзишган мактубларининг тўла текстлари эълон қилинган.

Бу нашр икки томдан иборат; биринчи томга У. Черчилль ва К. Эттли билан ёзишилган ҳужжатлар, иккинчи томда эса Ф. Рузвельт ва Г. Трумэн билан ёзишилган ҳужжатлар киритилган.

Бу ҳужжатларни босиб чиқаришдан кузатилган мақсад-тарихий ҳақиқатни аниқлашга ёрдам беришдир, чунки Совет Иттифоқининг ташқарисидаги мамлакатларда турли вақтларда ана шу мактубларнинг ғаразли мақсадда танлаб олинган қисмлари эълон қилинган эди. Бунинг натижасида СССРнинг уруш йилларидаги позицияси бузиб тасвирланган эди.

СССР Ташқи Ишлар Министрлиги ҳузуридаги дипломатик ҳужжатларни нашр этиш комиссияси бу ҳужжатларни босмага тайёрлади. Ана шу комиссия составида бир қанча совет олимлари, дипломатлари ва журналистлари бор.

Юқорида айтилган нашр мазкур Комиссия томонидан тайёрланаётган дипломатик ҳужжатлари сериясининг биринчисидир. Ҳозирги вақтда «СССР ташқи сиёсатига доир ҳужжатлар» номли кўп томли китоб (бу ҳақда совет матбуотида хабар берилган эди) ва бошқа бир қанча ҳужжатлар босмага тайёрланмоқда.

Юқорида айтилган ҳужжатлар Давлат сиёсий адабиёт нашриёти томонидан рус тилида нашр этилди. Яқин вақтлар ичида чет тиллардаги адабиёт нашриёти бу ҳужжатларни инглиз тилида босиб чиқаради.

ПЕДАГОГ МАСЛАҲАТИ

Болаларимизни мактабга намунали тайёрлайлик

Янги ўқув йилининг бошланишига оз вақт қолди. Ҳа демай мактабларнинг эшиги очилади, қўнғироқ чалинади. Ёз бўйи дам олган ўқувчилар жонажон мактабларига қайтадилар. Мактабларда яна ҳаёт қайнайди.

Ҳар йили биринчи сентябрдан бошлаб етти ёшга тўлган бир қанча кичкинтойлар ҳам мактаб остонасига биринчи марта қадам қўядилар. Бу, бола ҳаётида ҳам, уларнинг ота-оналари ҳаётида ҳам катта воқиадир. Ўқитувчилар ана шу биринчи кундан бошлаб ўз ўқувчиларининг хулқ ва қобилиятларини, мактабга тайёргарлигини ўргана бошлайдилар. Болалар эса турли-туман хусусиятларга эга бўладилар. Баъзи ўқувчилар мактабга келишлари биланоқ кўпчилик билан қовушиб, тезда апоқ-чапоқ бўлиб кетадилар. Баъзилари эса «одамови» бўлиб, бошқалардан ажралиб турадилар. Баъзиларида уддабурролик, мустақиллик, баъзиларида эса эпашанглик кўзга ташланади. Кўпчилик жим ўтириб дарс тингласа, баъзи бирлари қийшанглаб бошқаларга халақит беради. Баъзилар гапдон, баъзилар эса аксинча бўлади. Буларнинг ҳаммаси мактаб ёшигача бола оилада қандай тарбияланганлигини кўрсатувчи фактлардир.

Афсуски, айрим ота-оналар фарзандларини мактабга тайёрлашга бефарқ қарайдилар. Улар болаларини мактабга кузатиш олдидан унга қўша-қўша кийим тикдирадилар, унга китоб, дафтар ва бошқа ўқув қуроллари олиб берадилару, аммо мактабга бориши керак бўлган бола билан қандай тарбиявий иш олиб бориш кераклиги тўғрисида жуда оз ўйлайдилар. Ҳолбуки боланинг мактабда яхши ўқиб кетиши учун бу ҳол катта аҳамиятга эга. Болага ёшлигидан тарбия бера бошлаш самарали натижа беради. Шу сабабдан ҳам бола мактаб ёшига яқинлашган сари уни мактабга тайёрлашга доир ишлар билан кўпроқ шуғулланиш зарур.

Одатда кичкинтойлар жуда ёшликданоқ ўқишни ҳавас қиладилар. Шунинг учун ҳам улар ўзларича хат ёзган бўладилар. Қўлларига китоб ёки газета тушиб қолгудек бўлса, гўё ўзларича ўқиган бўладилар. Баъзан йиғилишиб «мактаб-мактаб» ўйнайдилар. Хуллас, ҳар бир ўғил-қиз яхши ўқишни мактабга бормасданоқ орзу қилади.

Ўқишга бўлган бундай муносабатлар уйда оиланинг таъсири билан вужудга келади. Ота-онанинг вазифаси боладаги ана шу одатларни ўстириш, унда ўқишга ҳавас, катталарга, айниқса ўқитувчиларга ҳурмат туйғуларини туғдириш ва ўстиришдан иборат. Шунда, бола яхши ўқишни ўзининг асосий бурчи деб ҳисоблайдиган бўлади.

«Ўқишнинг ўзи бўлмайди, мактабга кириш билан ўйин-кулгига барҳам бериши керак» деган ваҳимали гаплар билан болани чўчитиб қўювчи ота-оналар ҳам йўқ эмас. Улар бу билан болаларини ўйинқароқликдан қутқармоқни ва яхши ўқишига эришишни кўзда тутсаларда, натижа аксинча бўлиб чиқади. Чунки бола ўқишга қўрқув кўзи билан қарайдиган бўлиб қолади. Болани чўчитиш ўрнига уни алифбе билан таништириш ва мактаб ҳақида ҳикоя қилиб, болаларнинг ўқишга бўлган иштиёқини ошириш керак.

Икки она ўзаро суҳбатлашишарди:

— Менинг кичигим бу йил мактабга бориши керак, — дерди бири хўрсиниб, — қандай ўқишига ҳайронман, шўхки, асти қўяберинг, ерга урсанг осмонга сакрайди. Ўқиш унинг ҳаёлига ҳам келмайди.

— Ғам еманг, — дейди иккинчиси кўнгил кўтариб, — ҳали ёш, улғайган сари қуйилиб, ўқишни севадиган бўлаверади.

Бу она айтганидек, «болада ўқишга бўлган ҳавас ўз-ўзидан пайдо бўлаверади» деб қараш мутлақо нотўғри. Чунки у ўз-ўзидан пайдо бўлмайди. Балки уни тарбиялаб пайдо қилинади.

Лекин шуни унутмаслик керакки, болада биргина ўқишга ҳавас уйғотишнинг ўзи етарли бўлмайди. Мактабга биринчи қадам қўйиши керак бўлган етти ёшлиларда яна бир қанча хусусиятларни тарбиялаш зарур. Масалан, болани биринчи навбатда топшириқларни ўз вақтида, иштиёқ билан мустақил бажариш ва бошлаган ишни охиригача етказувчи иродали қилиб тарбиялаш ҳам алоҳида аҳамиятга эга. Бунинг учун болани ёш вақтиданоқ оиладаги ишларга тортиш керак. Боланинг оиладаги вазифаси аниқ бўлсин. У ўзига бириктирилган (масалан, кроватини тузатиш, ўзи ювиниб, ўзи кийиниш, укасини ўйнатиш, супириш, дастёрлик қилиш ва ҳоказо) ишларни ўз ихтиёри билан ўзи бажарадиган бўлсин. Болага иш буюрилганда албатта уни бажартириш ва иш сифатига баҳо бермоқ зарур. Акс ҳолда у топшириқларга эътиборсиз қарайдиган, иродасиз бўлиб қолади. Бола оилада қанчалик меҳнатсевар қилиб тарбияланса, у мактабда шунчалик қийналмайди; ўқиш, ёзиш, ўқитувчи томонидан уйга берилган топшириқларни бажариш унга осон бўлади.

Баъзи болалар бошқаларга тоби бўлиб, унар-унмасга ҳар кимдан ёрдам сўрайверади. Ёки аксинча, бошқаларга ёрдам беришни истамайдиган қизғончиқ бўлади. Буларнинг ҳаммаси оиладаги нотўғри тарбиянинг болага салбий таъсиридир. Бола ҳар бир ишни мумкин қадар ўзи бажаришга уриниши билан бирга, бошқаларга кўмаклашишга ҳар доим тайёр бўлсин. Яна бир муҳим масала болаларни тартибли яшашга, вақтида ётиш, вақтида туриш, вақтида ўйнаш ва вақтида ишлашга одатлантиришдир. Агар у бунга одатланмаган бўлса, ўқишга кирганидан сўнг доим ишлари ўлда-жўлда бўлиб юради. Чунки тартибсиз яшаши натижасида мўлжалдаги ишларини бажаришга улгура олмайди.

Болани жисмоний чиниқтириш билан бир қаторда, унда ёш вақтидан ақлий меҳнат кўникмаларини ҳосил қилиш керак. Тез-тез суҳбатлашиб, уни ҳаёт билан таништириш, борлиқ ҳақида болада тўғри тушунчалар яратмоқ керак. 14 болани асраб тарбиялаётган темирчи Шоаҳмад ота оиласи бунга ёрқин намуна бўла олади.

— Бир куни кўчадан келсам, — дейди Шоаҳмад ота ҳикоя қилиб, — кичигим тувакдаги гуллардан бири ўзидан-ўзи қуриб қолганлигини айтди. Мен уни тувакнинг олдига бошлаб бордим. Ҳақикатан ҳам гул қуриган эди. Ўзидан-ўзи қуримабди ўғлим, — дедим мен унга, — сувсизликдан қурибди. У «нега?» деб сўради. Мен унга сувсиз ҳаёт бўлмаслиги, ҳамма нарса, гуллар ҳам сув билан ўсишлигини гапириб бердим. Кун ора сув қуйиб туриш лозимлигини тушунтирдим. Бу ҳақда тушунчага эга бўлган Эдик кичкина пақирчасида ўзича тез-тез тувакларга сув қуйиб турадиган бўлди.

Ишда, ўқишда ва ўйин-кулгида боланинг кўпчилик билан бўлишига алоҳида эътибор бериш зарур. Бола кўпчилик ўртасида ўсса, унда коллективизм руҳи тарбияланади. У мактабга кирар экан, синфдошлари билан апоқ-чапоқ бўлиб кетади.

Бола ўсиб, мактаб ёшига етабошлаган сари унга борган сари кўпроқ бадиий асарлар ўқиб бериш керак. Лекин тўғри келган китобни ўқиб бериш ёки ҳар қандай эртакни сўзлаб бериш ҳам ярамайди. Фақат бола савиясига муносиб, бола ундан ўрнак олабиладиган асарлар билан таништириш мумкин. Бола эшитганларини гапириб берсин. У сўзлаётганда тўғри жумла тузишини, мазмуннинг ифодаланишини кузатиб туриш шарт.

6-7 ёшли боланинг 20 гача санай олиши ва ўн ичида қўшиш ҳамда айиришни билиши яхшидир. Бунинг учун унга ўн дона махсус таёқча ёки майда тош тайёрлаб бериш керак. Болага ўн ичида қўшиб олинадиган оддий саволлар берилади. Бола эса ҳалиги нарсаларнинг ёрдамида уни ечади.

Расм солиш, нарсаларнинг шаклини қоғозга тушириш ҳам бола учун ақлий меҳнат ҳисобланади. Бу хил меҳнат жараёнида боланинг зеҳни, диққати ўсади. У, қунт билан ишлашга одатланади.

Янги ўқув йили яқинлашаётган ҳозирги кунларда ўғил-қизлари 7 ёшга тўлган ота-оналарнинг вазифалари каттадир. Ота-оналар шу кунларда болани мактабга бериш учун керакли ўқув қуроли ҳамда «Алифбе» олишлари, шунингдек бола учун дарсхона ташкил қилишлари лозим. Ўқиш бошланишини кутмасдан, болани бошлаб бориб мактаб билан таништириш керак.

Болалари мактабда ўқийдиган ҳар бир ота-она ҳар ҳафтада, жуда бўлмаганда ойида икки марта мактабга бориб, ўқитувчилар билан суҳбатлашиб туришлари керак. Ота-оналар ўқитувчилар билан қанчалик яқин алоқада бўлсалар, боланинг ўқиши шунчалик яхшиланади.

Ёш авлодни коммунистик руҳда тарбиялаш ва уни ўқитиш ҳар бир ота-онанинг Ватан олдидаги шарафли ва масъулиятли бурчидир.

А. МИРАҲМЕДОВ,

Ўзбекистон ССР Маориф министрлиги мактаблар бошқармасининг инспектори.

Тошкент область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетида

Ўзбекистон КП область комитети ва область ижроия комитети **қарор қилдилар:**

1. Луб экинлари ҳосилини йиғиштириб олиш ва давлатга топшириш юзасидан бошланган ўзаро мусобақада яхши натижаларга эришганлиги учун область ижроия комитети ва Ўзбекистон КП область комитетининг икки кўчма Қизил байроғи таъсис қилинсин. Илғор МТСлар учун битта ва илғор колхозларга бериш учун битта.

2. Кўчма Қизил байроқни топшириш шарти тасдиқлансин.

* * *

Область партия комитети ва область ижроия комитети луб экинлари ҳосилини тайёрлаш бошланган-дан токи 26 августгача бўлган давр ичида МТС ва колхозларда ўзаро социалистик мусобақа шартларининг қандай бажарилганлигини кўриб чиқиб **қарор қилдилар:**

Область ижроия комитети ва область партия комитетининг кўчма Қизил байроғи қуйидаги МТС ва колхозга берилсин.

а) **Юқори Чирчиқ районидаги 2-МТСга** (директори ўртоқ **Моргунов,** ишчилар комитетининг раиси ўртоқ **Де),** бу МТС социалистик мусобақада яхши натижага эришган, зонадаги колхозларда йиллик планнинг 26,4 проценти миқдорида каноп пояси тайёрланган, ҳосилнинг сифатли бўлишига эришилган,

б) кўчма Қизил байроқ **Юқори Чирчиқ районидаги «Ўзбекистон ССР 25 йиллиги»** колхозига (раиси ўртоқ **Пак Ден-Хиб,** партия ташкилотининг секретари ўртоқ **Чан Бан-Дюн)** берилсин. Бу колхоз йиллик планнинг 41,8 проценти миқдорида каноп пояси тайёрлаб, социалистик мусобақада яхши натижага эришган. Топширилган ҳосилнинг сифати яхши бўлган.

Область ижроия комитети ва область партия комитети **Юқори Чирчиқ** районидаги **Свердлов** номли, **«Правда», «Қувват», «Политотдел»,** колхозлари ҳамда **Қуйи Чирчиқ** районидаги **Ворошилов** номли, **Энгельс** номли, **«III Интернационал», Будённий** номли колхозларнинг ҳам луб экинлари ҳосилини йиғиштириб олиш ва давлатга топшириш ишида яхши натижаларга эришганликларини қайд қилиб ўтадилар.

БОСИЛМАГАН ХАБАРЛАР ИЗИДАН

„Харидорлар ҳақига хиёнат қилгани учун“

Редакцияга келган хатларнинг бирида Бекобод район Қўштамғали сельпога қарашли сельмагнинг мудири Саидхўжа Бобохўжаевнинг совет савдо қоидасини бузиб келаётганидан шикоят қилинган. Бобохўжаев молларнинг устига ортиқча нарх қўйиб сотиш, харидорларга қайтарилиши лозим бўлган пулни тўла бермаслик, кўп вақтлари ўз ўрнига ўғли Қаюмжон Саидхўжаевни қолдириб шахсий ишлари билан шуғулланиб юргани ва бошқа кирдикорлари кўрсатилган. Редакция фактларни аниқлаш ва чора кўриш учун хатни Бекобод район прокурорига юборган эди.

Бекобод район прокурори ўртоқ Фатхуллаевнинг редакциямизга хабар қилишича, текширишда хатда келтирилган фактлар тасдиқланган. Харидорлар ҳақига хиёнат қилиб келгани учун Саидхўжа Бобохўжаев сельмаг мудири вазифасидан олиб ташланган ва унга маъмурий чора кўрилган.

„ПОЛЯРНАЯ ЗВЕЗДА“ КОЛХОЗИ ПАХТАКОРЛАРИНИНГ АҲДИ

Ўртасарой районидаги „Полярная звезда“ колхозининг аъзолари Улуғ Октябрнинг шонли 40 йиллиги шарафига 1000 гектар ернинг ҳар гектаридан 34 ўрнига 40 центнердан пахта топшириш учун курашмоқдалар

М. ЗОКИРОВ.

1-МТСнинг энг илғор механизаторларидан ҳисобланади. У ўз агрегатидан унумли фойдаланиб, мўл ҳосил етиштириш ишига муносиб ҳисса қўшмоқда. **Суратда: ўртоқ М. Зокиров.**

☆

МЕНИНГ ҲИССАМ

Мен хизмат қилаётган 3-бригада аъзолари ҳар гектар ердан 42 центнердан ҳосил етиштириш учун бел боғлаганлар. Бу юксак мажбуриятнинг муваффақиятли бажарилиши учун мустаҳкам замин ҳозирлашга мен ҳам ҳисса қўшаётганлигимни айтиб ўтиш қувончлидир.

Бу йилги мавсумда мен бригаданинг ғўзаларини беш марта узунасига, уч марта кўндалангига культивация қилдим, икки марта эгат олиб бердим. Шунингдек, ғўзани механизация ёрдамида сифатли озиқлантирдим. Бу топшириқларнинг барчаси аъло сифатли бажарилишига эришдим.

Ҳозирги кунларда ҳам ғўза парваришини давом эттирмоқдаман, шу билан бир қаторда агрегатимни пахта теримига ҳам тайёрлаётирман. Ҳар куни эрталаб, баъзан эса кечқурунлари бир неча минут вақтимни ремонт ишлари билан ўтказаман. Мўл ҳосил етиштиришга муносиб ҳисса қўшиш билан бирга, йиғим-теримда ҳам астойдил ишлайман.

М. ЗОКИРОВ,

1-МТСнинг тракторчиси.

☆

Гектаридан 45 центнердан ҳосил етиштирилади

Бригадамиз аъзолари 83 гектар ернинг ҳар гектаридан 41 центнердан ҳосил олиш учун курашиб, суғориш, озиқлантириш, культивация каби дала ишларини агротехника муддатларида юқори сифатли ўтказмоқдалар ва бу соҳада яхши натижаларни қўлга киритмоқдалар.

Биз дала ишларининг сифатли бажарилишига алоҳида эътибор бермоқдамиз. Қўлжон Қулдошев, Хайри Айтинова, Анна Пак ва бошқа кўпгина колхозчилар кунига 0,15 гектар ўрнига 0,25-0,30 гектар ердаги ғўзани чопиқдан чиқармоқдалар, ишни сифатли бажариб мўл ҳосил етиштирилишига муносиб ҳисса қўшмоқдалар.

Сувчилардан Н. Қодиров, Қ. Бойсунов, С. Толипов ўртоқларнинг меҳнати алоҳида тақдирга сазовордир. Бу ўртоқлар ғўзани чанқатиб қўйиш ёки бостириб суғоришга асло йўл қўймайдилар, сувдан тежамли фойдаланадилар. Суғоришни асосан тунда ўтказадилар. Экин майдонлари текис бўлган ерларда эгат узунлиги 100-300 метр қилиб олинади. Паст-баланд ерларда эса эгат узунлиги 50 метрдан ошмайди. Сувчиларимиз суғоришни ўтказаётганда экин майдонларининг ана шу хусусиятларини ҳисобга олган ҳолда ишлайдилар.

Бригадамизда озиқлантириш ҳам ўз вақтида ўтказилди. Ҳар гектар ерга ўрта ҳисобда 400 килограммдан селитра, 700 килограммдан суперфосфат ва кўплаб маҳаллий ўғит солинди. Бу ўсимликнинг ривожланишини тезлаштиришда катта роль ўйнамоқда.

Биз ривожланишдан анча орқада қолаётган ғўзаларни алоҳида парвариш қилдик ва ғўза тупларида кўсакларнинг мўл бўлиши учун барча зарур тадбирларни амалга оширдик: биринчи чеканкани августнинг бошларидаёқ тамомладик, 20 августда ғўза иккинчи марта чеканка қилинди, ҳозир эса айрим участкадаги ғўза учинчи марта чеканка қилинаётир.

—Ҳозир 50 гектар ердаги ғўзаларимизда 11-12 тадан кўсак бор,—дейди Анна Пак, — 30 гектар ердаги ғўзаларда эса 9-10 тадан, 3 гектар ерда эса 8-9 тадан кўсак бор. Йиғим-терим бошлангунга қадар биз ҳар туп ғўзада қўшимча равишда яна 1-2 тадан кўсак бўлишини таъминлашга қурбимиз етади.

Шунга биноан биз Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози аъзолари ташаббусини қўллаб-қувватлаб ҳар гектар ерда 45 центнердан ҳосил етиштириш юзасидан янги мажбурият олдик. Шу кеча-кундузда бригадамиз аъзоларининг бутун диққат-эътибори ана шу янги мажбуриятнинг ҳам муваффақият билан бажарилишига эришиш учун мустаҳкам замин ҳозирлашга қаратилган.

Н. ЛИ,

4-бригада бошлиғи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Факт ва рақамлар

1956 ЙИЛ

◆ 24 августгача ғўзалар ўрта ҳисоб билан 4,5 марта узунасига, 1,5 марта кўндалангига культивация қилинган, 2,5 марта чопиқ қилиниб, уч марта суғорилган эди. Шунингдек, шу муддат ичида ғўза бир ярим марта озиқлантирилган, бир марта самолёт ёрдами билан барги орқали фосфор билан озиқлантирилган. Суюқ аммиакдан мутлақо фойдаланилмаган эди.

◆ Ҳар гектар ерда ўрта ҳисоб билан 36,33 центнердан ҳосил етиштирилган.

◆ Бир центнер пахта етиштириш учун сарф қилинган қўл меҳнати 6, 5 меҳнат кунини ташкил қилади.

◆ Пахтачиликдан 13 миллион 600 минг сўм даромад олинган.

◆ Колхозчиларнинг меҳнат кунларига пул билан ҳисоблаганда 28 сўмдан тақсимланган.

Илғор агротехника фани ютуғи асосида

ТЕН ЕН СЕБ,
колхоз агрономи, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Колхозимиз аъзолари янги мажбурият олган ҳолда, ғўза парваришини қизғин давом эттирмоқдалар. Биз ҳақиқатан ҳам ғўзаларимизда олинган мажбуриятни ортиғи билан бажариш имкониятини берадиган даражада мўл ҳосил тўпламоқдамиз. Биз бунга фақаттина колхозчиларнинг фидокорона меҳнати туфайлигина эмас, шунингдек чигит экишдан тортиб, то ҳозирги кунга қадар ғўза парваришини илғорлар тажрибасига амал қилган ҳолда ўтказаётганлигимиз, ҳозирги замон қишлоқ хўжалик фани ютуқларини ишлаб чиқаришга кенг жорий қилаётганлигимиз сабабли эришаётирмиз.

Агар бу йилги ишларимизни ўтган йилги ишимиз билан таққослаб кўрсак, ана шу давр ичида ғўзани парвариш қилиш соҳасида қатор ютуқлар қўлга киритилганлигини пайқаб олиш қийин эмас. Масалан, ўтган йили экин майдонлари ўрта ҳисоб билан бир марта, баъзи жойларда эса икки марта минерал ўғит билан озиқлантирилган эди. Бу йил эса ҳозирга қадар ғўзалар уч марта озиқлантирилди. Шунингдек, ўсимлик икки марта барги орқали фосфор билан озиқлантирилди. Биринчи марта 210 гектар ердаги ғўзаларга суюқ аммиак ўғити солинди.

Биз бу йил кўпгина майдонларга 50×50 схемаси билан чигит экканмиз. Бу, техникадан унумли фойдаланиш имкониятини берар экан. 750 гектар майдондаги ғўзани икки томонлама ишлаб, қўл меҳнатини кескин камайтиришга эришдик. Шу билан бирга, культивация ишларининг юқори сифатли бўлиши, тупроқнинг нормал юмшатилишини таъминладик.

Шуни айтиб ўтиш керакки, ўтган йили гарчи пахта тайёрлаш юзасидан белгиланган планни муваффақият билан бажарган бўлсак ҳам, бироқ ғўза парвариши даврида бир қатор камчиликларга йўл қўйиб, ўз имкониятимиз даражасида ҳосил етиштирмаган эдик. Жумладан, ўтган йили ғўза парвариши даврида «шарват»дан мутлақо фойдаланмаган эдик. Бу йил биз бу камчиликнинг қайтарилишига йўл қўймаслик учун барча зарур тадбирларни амалга оширдик. Натижада ҳозирги кунга қадар 266 гектар ердаги ғўзага «шарват» суви берилди.

Ғўзаларимизда мўлжалдагидан ортиқ ҳосил тўпланаётганлигининг яна бир сабаби шуки, биз бу йил дала ишларининг сифатли бажарилишига ҳам алоҳида аҳамият бердик; колхозчилар, механизаторлар иши устидан контролликни яхши йўлга қўйдик. Бу тадбир яхши натижалар бермоқда. Колхозчилар, механизаторлар ўзаро ҳамкорликда меҳнат қилиб, ишнинг сифатли бажарилиши учун бутун чоралар билан курашмоқдалар. Эндиликда колхозимизда ишда бракка йўл қўядиган бирonta ҳам киши топилмайди. Борди-ю, у ёки бу колхозчи ўзига топширилган вазифани яхши бажармасдан, бракка йўл қўйгудек бўлса, дарҳол кенг жамоатчилик ёрдамида унинг иши муҳокама қилинади ва камчиликни тузатиш чоралари кўрилади.

Мана шуларга асосан биз ўз устимизга олган янги мажбуриятимизни ҳам сўзсиз бажара оламиз деб ишонамиз.

Ишнинг сифатли бажарилишига жиддий эътибор берайлик

Суғоришни тўғри ташкил этиш — мўл ҳосил етиштиришда ҳал қилувчи роль ўйнайди. Шунинг учун ҳам мен ўз вазифамни яхши бажариб, сувдан унумли ва тежамли фойдаланишга ҳаракат қилиб, ғўзани бостириб суғоришга ёки чанқатиб қўйишга асло йўл қўймаслик учун курашмоқдаман.

Агарда эгат узун бўлса, одатда сув ҳар хил нормада қўйилади, дастлаб сувни бирданига кўпайтириб қўяман, бир неча соат ўтгач, сувни бирмунча пасайтираман. Бу тадбир суғорилаётган барча майдондаги ғўзаларга бир меёрда сув таралишини — тупроқнинг нормал намланиш имкониятини бераётир.

Мен ғўзани асосан тунда суғораман. Ғўза тунда суғорилса, тупроқ намни ўзида узоқ вақт сақлайди ва ўсимлик тез ривожланади.

Мен ўз ишимнинг сифатли бажарилишига эътибор бериш билан бир қаторда, сувчи ўртоқларим Қурбон Бойсунов, Собитхон Талимов каби колхозчиларга ҳам ёрдам бераман, улар билан ғўзани сифатли қилиб суғориш тўғрисида маслаҳатлашиб тураман. Ҳозир бу сувчилар ҳам яхши ишлаб, нормани ортиғи билан бажармоқдалар.

Ишонаманки, звено аъзоларининг ҳар гектар ердан 43 центнердан пахта ҳосили етиштириш юзасидан олган мажбуриятларининг муваффақият билан бажарилишига мен ҳам ўз меҳнатим билан муносиб ҳисса қўшаман.

Н. ҚОДИРОВ,

4-бригаданинг сувчиси.

Колхознинг 7-далачилик бригадасида айрим участкалардаги ғўзалар учинчи марта чеканка қилинаётир. Бу ҳосилни тез етилтириш имконини бермоқда. **Суратда:** ғўзани чеканка қилиш пайти.

О. Косирев фотолари.

Техникадан унумли фойдаланиш учун

Мен бошлиқ трактор бригадасига 343 гектар ер бириктиб қўйилган. Бизнинг ихтиёримизда 8 та чопиқ трактори ва 2 та ҳайдов машинаси бор.

Биз хизмат қилаётган далачилик бригадаларининг пахтакорлари андижонликлар ҳамда Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози аъзоларидан ўрнак олиб, қўшимча мажбурият қабул қилдилар, яъни ҳар гектар ердан камида 42 центнердан ҳосил етиштиришни мўлжалламоқдалар.

Биз ҳозиргача барча майдонлардаги ғўзаларни 4 марта узунасига, уч марта кўндалангига культивациядан чиқардик, икки марта озиқлантириб, эгат очиб, суғориш учун тайёрладик.

Колхозчилар билан ўзаро ҳамкорликда меҳнат қилганлигимиз яхши натижалар берди: ҳар туп ғўзада ҳозирга қадар 10-11 тадан тўлиқ кўсак бўлишини таъминладик.

Биз бу ютуқларга қандай қилиб эришдик? Дастлаб шуни айтиш керакки, техникадан унумли ва тўла фойдаланилди. Бундан ташқари, биз ишни соатлик график асосида ташкил қилиб, маълум бир вақтда ишга чиқиб, маълум бир вақтда ишдан қайтиш қоидасига қатъий риоя қилдик. Ғўзаларнинг ривожланишдан анча орқада қолганлигини ҳисобга олиб, тушки дам олиш ҳамда техникани профилактик кўрикдан ўтказиш учун фақатгина 90 минут вақт ажратдик. Мендан кўпинча тракторчиларнинг иши устидан қай тарзда контроллик қилиб борасиз деб сўрайдилар. Шуни айтишим керакки, тракторчиларнинг иши устидан кўпроқ мен эмас, шахсан уларнинг ўзи ўз ишлари устидан контроллик қилиб борадилар. Сабаби, механизаторлар олинган мажбуриятнинг бажарилишида колхозчилар билан баббаравар жавобгар эканликларини яхши ҳис қиладилар. Шунинг учун ҳам улар ўзларига бириктилган майдонларда ғўза парваришини ўтказар эканлар, ҳар туп ғўзани кўз қорачўғидай сақлашга ҳаракат қиладилар.

Механизаторларимиз ўз маҳоратларини оширишга ҳаракат қиладилар, илғор механизаторлар билан маслаҳат қилиб, улардан ёрдам оладилар. Механизаторлардан Эгамберди Абдиқодиров, Содиқ Қуролов, Маматхолиқ Зокиров, Зайвуддин Муҳиддинов айниқса юксак унум билан ишлаб, бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар.

Биз олинган янги мажбуриятнинг ҳам муваффақиятли бажарилишини таъминлаш учун ғўза парваришини то йиғим-терим бошлангунга қадар давом эттиришга қарор қилдик. Ҳозир ғўзаси ривожланишдан анча орқада қолган участкаларда культивация ўтказаётирмиз ва шунингдек техникани йиғим-теримга тайёрлаш ишини ҳам амалга оширмоқдамиз.

А. ЭРМАТОВ,

1-МТСнинг бригада механиги, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони.

Факт ва рақамлар

1957 ЙИЛ

◆ 24 августгача ғўзалар олти марта узунасига, уч марта кўндалангига культивация қилинган; уч марта кетмон чопиғидан чиқарилиб, тўрт марта суғорилган. Усимлик уч марта озиқлантирилган, бир марта барги орқали фосфор билан озиқлантирилган. 210 гектар ердаги ғўзага суюқ аммиак солинган.

◆ Ҳар гектар ердан камида 40 центнердан пахта ҳосили олинади.

◆ Бир центнер пахтани тайёрлашга сарф бўладиган қўл меҳнати ғўзани икки томонлама культивация қилишни кенг қўлланиш ҳисобига тахминан 5,8 меҳнат кунига камайтирилади.

◆ Пахтачиликдан тахминан 16 миллион сўм даромад қилинади.

◆ Меҳнат кунларига 31 сўмдан пул тақсимлаш кўзда тутилади.

ЛИ НИКОЛАЙ.

У бошлиқ бригада аъзолари август ойида ҳам ғўза парваришини бутун чоралар билан кучайтириб, ҳосилга-ҳосил қўшишда яхши натижаларга эришмоқдалар. **Суратда: ўртоқ Ли Николай.**

☆

КУНИГА ИККИ НОРМАДАН...

Мен кўп йиллардан бери шу колхозда ишлайман. Тажриба шуни кўрсатадики, мўл ҳосил—ҳар бир колхозчи унумли ва сифатли ишлагандагина, ўз вазифасини виждонан бажарган тақдирдагина етиштирилади.

Масалан, мен шунга амал қилиб, ҳамма вақт ўзимга топширилган вазифани яхши бажаришга ҳаракат қиламан. Кундалик чопиқ нормасини 2 ҳисса бажариб, 0,30 гектар ердаги ғўзани чопиқ қиламан. Чопиқ вақтида ишнинг сифатли бўлишига алоҳида эътибор бераман.

Ўз ўртоқларимдан ҳам ана шуни талаб қиламан. Мен билан бирга ёнма-ён ишлайдиган колхозчилардан Хайри Айтинова, Салима Ибраевалар ҳам меҳнатда бошқаларга ўрнак бўлмоқдалар, кундалик нормани доим ортиғи билан бажармоқдалар.

Ҳозир ғўза парваришида актив қатнашмоқдаман. Олинган янги мажбуриятнинг бажарилишига муносиб ҳисса қўшиш учун курашмоқдаман.

Н. ҚУЛДОШЕВ,

кетмончи.

Янги мажбуриятни шараф билан бажарамиз

КИМ ПЕН ХВА,
колхоз раиси, икки марта Социалистик Меҳнат Қаҳрамони

Бу йил пахтакорларимиз табиий қийинчиликларни енгишда, ҳар қандай шароитда ҳам муваффақиятларга эришишда синовдан ўтдилар. Ҳали далаларимиздан қор кетмасданоқ пахтадан мўл ҳосил етиштиришни мўлжаллаб қўйган эдик. Шу мақсадда далалар боронадан олдин минерал ва маҳаллий ўғит билан озиқлантирилди—гектарига 400 килограммдан суперфосфат ва 8 тоннадан гўнг солинди.

Ерлар экишга ўз вақтида, сифатли тайёрланганлиги, пахтакорлар ва механизаторлар мустаҳкам ҳамкорликда ишлаганликлари учун чигит энг қулай агротехника муддатларида, қисқа фурсатда экиб олинди.

Лекин шундан кейин юз берган ноқулай об-ҳаво шароити агротехника тадбирларини амалга оширишга бирмунча ҳалал берди. Тез-тез совуқ бўлиб турди. Натижада энди униб келаётган ғўза зарарланди, ўсишдан кечикди. Айрим далалардаги ёш ғўзани эса совуқ бутунлай уриб кетди. Шундан кейин ўтказилган текширишда маълум бўлдики, бир қанча далаларда ғўза жуда сийрак бўлиб қолган, бу ерларга кўчат ўтказиш ёки ўшандай далаларга бутунлай бошқатдан чигит экиш талаб қилинарди.

Очиғини айтиш керак, ўша кезларда бизнинг колхозда ҳам «ҳафсаласи пир бўлган» кишилар борлиги билинди. Шу хилдаги одамлар бу йил мажбуриятимизни сира ҳам бажара олмаймиз, деб умидсизландилар.

Колхоз правлениеси ва партия ташкилоти олдида шу хилдаги кишиларни, умуман барча колхозчиларни социалистик мажбуриятни бажаришга илҳомлантириш, уларнинг кўнглидаги иккиланишни йўқотиш вазифаси турар эди. Бу соҳада агитаторлар, коммунист ва комсомоллар айниқса катта иш қилдилар. Улар ишда шахсан намуна кўрсатиш билан бирга, ҳар бир кишини мўл ҳосил етиштиришга руҳлантирдилар ва бу йўлда астойдил кураш олиб боришга даъват қилдилар.

Колхоз правлениеси ҳар бир гектар ерда нормал қалинликда ғўза кўчатлари бўлишини таъминлаш юзасидан зарур тадбирларни амалга оширди. Шу билан бирга, ғўза парваришини кучайтириш соҳасида колхозчиларни дала ишларига тўла сафарбар қила олди. Илгари бу ишга 650 киши ажратиш мўлжалланган бўлса, кейиндан маслаҳатлашиб бу ишга 700 дан ортиқ колхозчи ва уларнинг оила аъзолари сафарбар этилди. Бу кишиларнинг унумли ишлаши учун барча шароит яратиб берилди.

Ғўза яхши ўсиб ривожланган сари колхозчилар ва механизаторлар бу йил ҳосил мўл бўлишига тўла ишона бордилар. Парвариш суръати кучайтирилгани ва сифати яхшиланганлиги учун ёш ғўза тез ривожлана бошлади ва ўзини бутунлай ростлаб олди.

Афсуски, орадан бир ҳафта ҳам ўтмай, яна бир кўнгилсиз воқиа рўй берди. Юзлаб гектар ердаги ғўзани дўл уриб кетди, шундан кейин бўлган кучли сел далаларни сополдек қатқалоқ қилиб қўйди. Бу офатга қарши ўз вақтида ва кескин чора кўрилмаганда эди, гектаридан олинадиган ҳосил 4-5 центнерга тушиб қоларди.

Шу нарса хавфли эдики, ёғингарчиликдан кейин ҳаво қаттиқ исиб, ерни қуритиб қўйди, энди қайта экиш ҳам, кўчат қилиш ҳам унча фойда бермас эди. Бироқ колхозчилар коллектив хўжаликнинг ғоят зўр кучига ишонган ҳолда астойдил ишлаб, ҳар қандай хавфсирашларга барҳам бердилар, ҳосилнинг тақдирини сақлаб қолиш учун бир тан, бир жон бўлиб ишладилар. Қатқалоқни юмшатишга 800 га яқин киши сафарбар этилди. Буларнинг ҳар бири 2-3 кишининг нормасини бажарди.

Шундай ишланганлигига қарамай, ғўзанинг аҳволи июль ойининг бошларида ҳам кўнгилдагидек эмас эди. Ҳали ҳам айрим карталарда кўчат сийрак, бор кўчатлар нимжон—ўсиш ва ривожланишдан кечикаётган эди.

Нима қилиш керак? Бу савол каттадан-кичикнинг тилида ҳам, дилида ҳам такрорланарди. Ғўзанинг ривожланиши ва ўсишидаги кечикишга барҳам бериш, олинган социалистик мажбуриятни сўзсиз бажариш учун яна нималар қилиш керак эди? Бу соҳада ҳар ким ҳар хил фикрда эди. Бировлар, яганани тўхтатиб туриш маъқул деса, айрим кишилар сийрак жойларга кўчат ўтказиш ва кетма-кет суғориш тарафдори эди. Аммо кекса ва уста пахтакорлар бошқача фикрда эдилар.

Биз уста пахтакорлар айтганидек, ғўзани ёш вақтда ягана қилишга, унинг яхши ривожланиши учун шароит яратиб беришга ҳаракат қилдик. Ердаги қатқалоқ юмшатилгандан кейин ғўза дарҳол ягананланди, унинг орқасидан суперфосфат, селитра ва гўнг аралаштирилиб озиқлантирилди. Бу йил биринчи марта ғўзани озиқлантиришда калий ўғитидан фойдаландик, бу яхши натижа берди.

Ҳосилнинг мўл бўлишини таъминлашда 1-МТС механизаторлари айниқса катта роль ўйнадилар. Чопиқ ва суғориш ишлари тезлаштирилиши билан бирга, культивация ҳам кучайтирилди. Машиналарнинг тўхтаб туриши жуда қисқартирилди. Илгари 6-7 гектар ердаги ғўза ишланаётган бўлса, кейинчалик ҳар бир трактор билан 10-12 гектар ердаги ғўза культивация қилинди. Шунинг учун ҳам механизаторлар июль ойи охиригача ғўзаларни 3 марта узунасига ва кўндалангига ишлашга муваффақ бўлдилар, ишнинг юқори сифатли бажарилишига эришдилар. Пахта етиштиришда агротехниканинг янги усули катта майдонларда кенг қўлланганлиги ишни бирмунча енгиллаштирди.

КИМ ПЕН ХВА

Ўтган йили бир қанча ерларга 60х45 схемаси билан чигит экилган эди. Трактор билан кўндалангига ёки узунасига культивация қилингандан кейин, тракторни иккинчи бир бошқа схемада ишлатиш учун уни бирмунча тўхтатиб туришга мажбур бўлар эдик. Бу йил ана шундай бўлмади. Кўпчилик майдонларда ғўза 50х50 схемаси билан жойлаштирилгани учун ўринсиз тўхтаб туришлар бўлмади. Тракторчи ғўзани узунасига культивация қилиб чиққач, кетма-кет кўндалангига ҳам ишлайверди.

Ғўзанинг бир хил схемада жойлаштирилиши, **биринчидан,** механизаторларнинг ишини енгиллаштирган бўлса, **иккинчидан,** иш суръатини ошириш имкониятини ҳам берди. Ҳар бир тракторчига маълум участканинг бириктиб қўйилганлиги, шу участкада қанчадан ғўза бўлиши кўрсатилиб, акт орқали ўтказилганлиги механизаторнинг жавобгарлигини янада оширди.

Июль ойининг охирида ҳар бир звено ва ҳар бир картада текшириш ўтказдик. Бунда шу далаларда мўлжалдаги ғўза кўчати борми, йўқлиги аниқлаб чиқилди. 30-36 центнердан ҳосил бериш мажбуриятини олган бригадаларда ғўзанинг унча яхши эмаслиги аниқланди. Умуман шундай ерлардаги ғўза ўсиш ва ривожланишдан 8-10 кунга кечикаётган эди. Ана шу кечикишни йўқотиш учун колхоз правлениеси қатор тадбирларни амалга оширди.

Бунинг учун биринчи навбатда ғўза парвариши суръатини ошириш, суғоришни яхши йўлга қўйиш талаб қилинарди. Шундай бир пайтда айрим колхозчилар берилган топшириқларни ё қониқарсиз бажарар, ёки ишни сифатсиз қиларди. Биз бунга барҳам бердик.

Ҳисоблаб чиқилгандан кейин, қишлоқда 800 га яқин киши далага чиқиши мумкин эканлиги маълум бўлди. Колхозчиларнинг умумий йиғилишида кексалар билан суҳбатлашдик. Улар далага чиқиб ишлаб, ўзларининг ўғил-қизларига жонидиллари билан ёрдам беражакларини айтдилар. Орадан 2-3 кун ўтмай, ғўза парваришида қатнашаётган кишиларнинг сони салкам 800 га етди.

Эндиги вазифа, ҳар бир кишининг унумли ишлашига эришишдан иборат эди. Колхозчилар мўл ҳосил учун кураш йўлида масъулиятни тўла ҳис қилган ҳолда, далаларни ўтдан тозалашда, ғўза чопиғида 1,5-2 норма бажардилар. Фидокорона меҳнатлари билан бошқаларга намуна бўлган илғор бригадаларнинг аъзолари пул билан мукофотланиб турилди, илғорлар тажрибаси деворий газета ва «Жанговар варақа»ларда кенг пропаганда қилинди. Шундан кейин иш суръати анча ошди. Илгари кетмон чопиғида 0,12-0,15 гектар ердаги ғўза ишланаётган бўлса, шундан кейин 0,20-0,25 гектар ердаги ғўза чопиқдан чиқарилиб турилди.

Норма бажармовчи, бракчилар, дангасалар танқид остига олинди. Масалан, агроном-энтимолог ўртоқ Николай Пак қишлоқ хўжалик зараркунандаларига қарши курашни ўз вақтида ўтказмаганлиги учун колхоз правлениесининг қарори билан унинг 15 та меҳнат куни кесиб ташланди. Бу воқиани агитаторлар барча бригада ва звеноларда колхозчиларга айтиб бердилар. Шундан кейин бирор киши ҳам ана шундай хато ва камчиликларга йўл қўймади, деса бўлади.

Гектаридан 34 центнердан ҳосил бериш юзасидан олинган мажбуриятнинг бажарилиши кўзга кўриниб қолгандан кейин ҳам колхозда ишни сира бўшаштирмадик. Чунки ҳали ҳам айрим бригадаларнинг ғўзаси бирмунча кечикаётган эди. Масалан, ўртоқ Тян Ен Сеп бошлиқ бригадада ғўзанинг аҳволи талабга жавоб берарли даражада ҳосил олмаётганлиги маълум бўлди. Бригадир бу тўғрида правление мажлисида ҳисоб берди. Шундан кейин қолоқлик сабаблари очиб ташланди. Колхоз правлениесининг аъзоси Тожитдиновга шу бригадага ёрдам бериш вазифаси топширилди. Орадан бир қанча кун ўтгач, ўртоқ Тажитдинов топшириқни қандай бажарганлиги тўғрисида бизга гапириб берди. Маълум бўлдики, бу ерда техника етишмас экан. Биз МТС директори билан маслаҳатлашиб, бригадага қўшимча техника юборишни лозим топдик. У ерга энг илғор механизатор, Социалистик Меҳнат Қаҳрамони Азим Эрматов юборилди. Ўртоқ Эрматов масъулиятни тўла ҳис қилган ҳолда ишлаб, бригада ғўзасини яхшилаб берди. Ҳозир шу бригаданинг ҳар туп ғўзасида 10-11 тадан тўқ кўсак бор.

Андижон область пахтакорлари ва Боёвут районидаги «Коммунизм» колхози аъзоларининг ватанпарварлик ташаббуси бизни ҳам ғайратлантириб юборди. **Биз шундан кейин илгариги мажбуриятимиз—гектаридан 34 центнердан ҳосил етиштириш ўрнига, янги мажбурият олиб — гектаридан 40 центнердан пахта топширишга қарор қилдик.**

Олинган янги мажбуриятни шараф билан бажариш учун ғўза парваришини шу кунларда ҳам қизғин давом эттирмоқдамиз. Ҳосили кам участкалардаги ғўза яхши ғўзаларга етказиб олинаётир, бундай ерларда чопиқ ва культивация кучайтирилмоқда.

Мўл ҳосил етиштириш билан бирга, уни ўз вақтида йиғиб-териб олиш ҳам катта аҳамиятга эга. Шунинг учун биз ғўза парваришини давом эттириш билан бирга, пахта йиғим-теримига тайёрланаётирмиз. Хирмонлар сувоқдан чиқарилай деб қолди. 14 та бригададаги пахта қоплайдиган майдонлар тайёрлаб қўйилди. Яна беш кундан кейин ҳамма аравалар тахт қилиб қўйилади. Махсус транспорт бригадаси туздик. Бу бригаданинг ихтиёрида бричкидан ташқари 12 та автомашина, 28 та от бор. Шу кунларда отлар боқувга қўйилган.

Қоп-қанорлар, этак тайёрлаб қўйилди. Колхозчилар ўртасида пахтани хиллаб териш тўғрисида суҳбатлар ўтказилаётир. Бригада, звено бошлиқлари далаларни кўздан кечириб чиқмоқдалар. Улар ғўза парваришини қизғин давом эттириш билан бирга, қайси далада қачон теримга тушишлигини аниқламоқдалар.

Мактаб ўқувчиларни кутмоқда

Куйбишев районидаги 71-мактаб 1957-1958 ўқув йилини бошлашга тахт қилиб қўйилди. Мактаб муддатидан бир неча кун илгари сифатли ремонтдан чиқарилди, ўқув асбоблари, инвентарлар ва бошқа кўргазмали қуроллар билан таъминланди.

Мактаб устахонаси кенгайтирилди, ускуналар билан жиҳозлантирилди. 20 та тискали слесарь верстаги, 3 та токарлик станоги ва 2 та тикув машинаси ўрнатилди. Бу йил ўғил болалар авто-слесарлик касбини, қизлар эса тикиш-бичишни ўрганадилар. Мактабни тамомловчи ўқувчиларни ўрта малакали токарь, слесарь ва тикувчи қилиб етиштириш кўзда тутилади.

Физкультура зали қайтадан ишланди. Гимнастика учун зарур нарвон, козёл, турник ва бошқа инвентарлар ўрнатилди. Ёзлик спорт майдончаси ташкил қилинди. У юқори синф ўқувчиларининг кучи билан текисланди ва жиҳозланди.

Мактабда теплица қурилди. Бу ерда ўқувчилар қишин-ёзин ботаникадан тажриба ишларини олиб борадилар. Теплицани мактабни оталикка олган 1-автобус паркининг ишчилари қуриб берди.

З. АХТЯМОВА.

Байрам китоблари

Ўзбекистон ССР Маданият министрлиги ҳузуридаги «Узглавполиграфиздат»нинг 3-босмахонаси коллективи Улуғ Октябрнинг 40 йиллигини муносиб кутиб олиш учун курашиб, китобхонлар оммасига янги совғалар тайёрламоқда. Босмахонада умумхалқ байрамига бағишлаб рус ва ўзбек тилларида 14 номда адабиётлар нашр қилинаётир. Булар ичида Ф. Энгельснинг машҳур «Анти-Дюринг» асари ҳамда бошқа ижтимоий-сиёсий ва бадиий адабиётлар бор.

Китобхонлар байрам кунларигача В. И. Лениннинг «Миллий ва миллий мустамлака масаласи тўғрисида» (43 босма листи ҳажмида, ўзбек тилида), «Ўрта Осиё ва Ўзбекистон тўғрисида» (рус ва ўзбек тилларида), «Улуғ Октябрь революцияси ҳақида» (ўзбек тилида) китобларини; «Ўзбекистон Компартияси съездларининг резолюциялари», М. Горький асарларининг биринчи томи (ўзбек тилида), И. Мўминовнинг «Ўзбекистонда ижтимоий-философик фикрлар тараққиёти масаласига доир» (ўзбек тилида), А. Плясковскийнинг «Ўзбекистонда 1905-1907 йиллар революцияси» (рус тилида), А. Расулевнинг «Ўзбекистонда совет судининг майдонга келиши ва ривожланиши» (рус тилида) китобларини ва бошқа асарларни ўқишга муяссар бўладилар.

А. Ҳамидхўжаевнинг рус тилида босилган «Туркистонда комсомолнинг ташкил топиши» деган китоби яқин кунлар ичида китоб магазинларида сотила бошлайди.

М. АХМЕДОВ

САНЪАТ ХРОНИКАСИ

Дўстона учрашув

Суратда: Мўғулистон ёшлари бадиий ҳаваскорлар группасининг хотин-қизлар хори мўғул халқ ашуласини ижро этмоқда. Г. Пун фотоси, (ЎзТАГ фотохроникаси).

Жаҳон бўйлаб янграётган «тинчлик» ва «дўстлик» сўзлари прогрессив инсониятнинг қалбидан чуқур жой олиб, бу сўз уларни жаҳонда барқарор тинчлик бўлиши ва жаҳон халқларининг тинч-тотув яшаши учун курашга янада мустаҳкамроқ жипслаштирмоқда.

Яқинда Москвада бўлиб ўтган жаҳон ёшлари ва студентларининг VI фестивали турли мамлакатлар халқларининг тинчлик ва дўстлик учун интилаётганлигидан далолат берди ва уларни бир-бирига янада яқинлаштирди.

VI Жаҳон фестивалида қатнашган Мўғулистон давлат ашула ва рақс ансамбли, мўғул ҳаваскорлари ўз ватанларига қайтатуриб, пойтахтимизда меҳмон бўлдилар ва М. Горький номли маданият ва истироҳат боғида ҳамда Свердлов номли концерт залида пойтахт меҳнаткашларига гастроль концертлари бердилар.

Пойтахт тамошабинларига кўрсатилган гастроль концертларида профессионал актёрлар билан бирга бадиий ҳаваскорлар, студентлар ва ўқувчилар ҳам қатнашдилар. Хор ва оркестр ансамбли томонидан ижро этилган «Фестиваль марши», «Тепловозчи» ва «Улуғ дўстлик» ашулалари тамошабинларда чуқур таассурот қолдирди. Ансамбль томонидан ижро этилган халқ рақслари, айниқса бу рақсларнинг нозик ва моҳирлик билан ижро этилиши беихтиёр киши диққатини ўзига жалб этади. Чорвадор Норовбанзад Шимолий Мўғулистоннинг ўрмонли тоғлари, тиниқ дарёларига бағишланган «Хангой», «Кенг гўзал Хангой» сингари ашулаларни моҳирлик билан ижро этди.

Мўғул халқ рақслари ўзига хос хусусиятларга эгадир. Бу халқ рақсларида мўғул халқининг ҳаёти ва турмуши, урф-одати акс эттирилган. Ана шундай рақслардан бири «Хўтон рақси»дир.

Варшава ва Москва фестивалларининг лауреати артист Нанжид Ғарбий Мўғулистон учун характерли бўлган «Коса билан ўйин» рақсини ижро этди. У, нозик ҳаракатлари, ифодали мимикалари билан ажралиб туради. Шунингдек, фестиваль лауреати Чимиддорж ашулалари ҳам тамошабинларга манзур бўлди.

Н. МЕЛАМЕД.

„Жаҳонга тинчлик!“

СССР бадиий Академиясининг ёруғ ва катта залига кирганингиз ҳамон эътиборингизни ёш рассомлар томонидан катта маҳорат билан ишланган асарлар ўзига жалб этади.

Бу экспонатлар орасида «Жаҳонга тинчлик!» деб аталувчи панно бор. Бу асарни тошкентлик ёш ўймакор Ортиқ Файзуллаев ёғочга ўйиб ишлаган.

Яқинда бу ерда очилган СССР ёш рассомлари асарлари виставкасига қўйилган мазкур панно тамошабинларга ғоят манзур бўлмоқда.

Виставкада матага зарҳал ипак билан расм солиш усталарининг ҳам ишларидан айрим намуналар қўйилган. Тошкентлик Виктория Ткачева тиккан кашта нафислиги ва бежиримлиги билан ажралиб туради. Ткачева улуғ доҳимиз В. И. Лениннинг портретини моҳирлик билан ишлаган.

Виставка залларида намойиш қилинаётган керамика асарлари тамошабинларда чуқур таассурот қолдирмоқда.

Тасвирий санъатнинг ёш усталари ижодлари намойиш қилинаётган бу янги виставкани ҳар куни минглаб москвалиқлар ва бошқа жойлардан келганлар тамоша қилмоқдалар.

В. БРАЙКОВСКАЯ.
Москва.

Чет элларда

Швеция Коммунистик партияси марказий комитетининг пленуми

СТОКГОЛЬМ, 26 август. (ТАСС). «Ню даг» газетаси билдиради: 24—25 августда Стокгольмда Швеция Коммунистик партияси Марказий Комитетининг пленуми бўлиб ўтди. Пленум пенсиялар тўғрисидаги масала юзасидан 13 октябрда ўтказиладиган референдумга Коммунистик партиянинг муносабати ҳақидаги масалани муҳокама қилди. Компартиянинг раиси Хильдинг Хагберг шу тўғрида доклад қилди. Марказий Комитет партиянинг барча аъзоларига мурожаат қабул қилиб, барча ишчи ва хизматчиларга албатта пенсия тўлаш тартибини жорий қилишни кўзда тутган таклифларни зўр бериб қўллаб-қувватлашга чақирди.

— Бунда гап, — деди Х. Хагберг, — капитал зулмига қарши бойликларни истеъмол қилишда меҳнаткашларнинг ҳиссасини ошириш учун қатъий кураш олиб бориш тўғрисида бораётир.

Марказий Комитетнинг пленумида коммунистик матбуотни кенгайтириш ва кучайтириш, шунингдек партиянинг съездига тайёргарлик кўриш соҳасидаги тадбирлар ҳам муҳокама қилинди. Марказий Комитет Швеция Коммунистик партиясининг навбатдаги XVIII съездини 1957 йил 28 декабрдан 31 декабргача ўтказишга қарор қилди.

Венецияда халқаро кинофестиваль

ВЕНЕЦИЯ, 26 август. (ТАСС). Бугун бу ерда бадиий фильмлар XVIII халқаро кинофестивали очилди. Бу фестивалда Англия, Япония, Италия, Совет Иттифоқи, Франция, Югославия, АҚШ, Ҳиндистон, Испания ва Мексика қатнашади.

Совет кинематографияси режиссер Браунинг «Мальва» деган бадиий фильми билан фестивалда қатнашади.

ИОРДАНИЯНИНГ БАҒДОД ПАКТИГА ҚЎШИЛГАНЛИГИ ТЎҒРИСИДА ЛИВАН ГАЗЕТАСИНИНГ ЁЗГАНЛАРИ

БАЙРУТ, 26 август, (ТАСС). Ливанда чиқадиган «Ашшарқ» газетасининг билдиришича, Иордания АҚШнинг тазйиқи остида Бағдод пактига қўшилишга розилик билдирган.

Аммо, деб ёзади газета, подшо Хусайн Бағдод пактига қўшилиш тўғрисидаги расмий баёнот бир қанча вақтдан кейин чиқарилсин деб талаб қилган.

ДЕҲЛИДА ТИНЧЛИКНИ ҲИМОЯ ҚИЛИШ МИТИНГИ

ДЕҲЛИ, 26 август. (ТАСС). «Индиан экспресс» газетаси билдиради: кеча бу ерда тинчликни ҳимоя қилиш Умум Ҳиндистон кенгаши томонидан уюштирилган кўп кишилик митинг бўлди. Митинг қатнашчилари Ҳиндистон ҳукуматини империалистларнинг араб мамлакатлари ички ишларига аралашувига хотима бериш учун Осиё ва Африкадаги бошқа мамлакатларнинг ҳукуматлари билан биргаликда чора кўришга даъват этдилар. Митингда ҳозир бўлган кишилар араб халқларининг озодлик ва мустақиллик учун ҳамда миллий суверенитетни сақлаш учун олиб бораётган курашини тамомила қўллаб-қувватлаганликларини билдирдилар.

Митингда қабул қилинган резолюция Уммон ва Жазоир халқларининг озодлик йўлидаги курашини бостираётган Англия ва Франция ҳукуматларининг мустамлакачилик сиёсатини қатъиян коралайди ва чет эл қўшинларини Уммон ҳамда Жазоир территорияларидан олиб чиқиб кетишни талаб этади.

«Эйзенхауэр доктринаси», дейилади резолюцияда, ички ишларга аралашиш йўлидаги уринишдан бошқа бир нарса эмас. Митинг қатнашчилари Сурия ҳукумати ва халқини ишонтириб, сизларнинг фитналарга ва ҳарбий дўқларга қарши империалистларнинг шу фитналар ва ҳарбий дўқлар воситаси билан «Эйзенхауэр доктринаси»ни Сурияга мажбуран қабул қилдиришга уринаётганликларига қарши ўз мустақиллигингиз ва суверенитетингизни сақлашга қаратилган ҳаракатингизни тамомила қўллаб-қувватлаймиз, дедилар.

Митинг қатнашчилари бошқа бир резолюцияда БМТ қуролсизланиш комиссияси Кичик комитетининг ва хусусан БМТ Бош Ассамблеясининг яқинда ўтказиладиган сессиясини қуролсизланиш ҳамда ядро қуролини тақиқлаш масаласи юзасидан тўлиқ битим тузиш йўлида биринчи қадам сифатида ядро қуроли синовларини тақиқлаш тўғрисида битимга келиш учун тегишли чораларни кўришга чақирдилар.

ҲИНДИСТОН БИЛАН КХДР ЎРТАСИДА САВДО АЛОҚАЛАРИ КЕНГАЙМОҚДА

ДЕҲЛИ, 26 август. (ТАСС). Пресс Траст оф Индиа агентлиги билдиради: 19 августда Деҳлида Ҳиндистон давлат савдо корпорациясининг бош директори ва Корея Халқ-Демократик Республикаси савдо делегациясининг раҳбари ҳар иккала давлат ўртасида савдо алоқаларини кенгайтириш тадбирлари ҳақида бир-бирларига мактуб юбордилар.

Ҳиндистон давлат савдо корпорацияси КХДР га бошқа товарлар билан бир қаторда жутдан ясалган буюмларни, чой, шеллак, тикув машиналари, электр ускуналари, ип газлама ва жун газлама, кустарчилик буюмлари ва кўнчилик буюмларини юборади.

Корея Халқ-Демократик Республикасидаги савдо ташкилотлари эса Ҳиндистонга цемент, ойна, руҳ, пўлатнинг махсус сортларини, пўлат буюмларни ва химикалияларни юборади.

Париж озод қилинган куннинг 13 йиллиги байрами

ПАРИЖ, 26 август. (ТАСС). Париж аҳолиси Франция пойтахтининг гитлерчи босқинчилардан озод қилинганига 13 йил тўлган кунни тантанали вазиятда нишонлади. Кейинги ҳафта мобайнида Парижда ва унинг атрофидаги жойларда ҳар хил маросимлар, митинг ва намойишлар, шунингдек халқ сайиллари ўтказилди. Ана шу маросим, митинг, намойиш ва халқ сайиллари герман милитаризмининг қайтадан тикланишига қарши ва Францияда хавфсизликни таъминлаш учун курашаётган ватанпарвар кучларни янада жипслаштириш шиори остида ўтди.

Француз хотин-қизлари союзининг ташаббуси билан шаҳар районларидан бирида французларнинг миллий қаҳрамони Даниэль Казанова хотирасига бағишланган маросим ўтказилди. Даниэль Казанова фашист босқинчиларга қарши мардона курашган эди. Минг-минглаб парижликлар қаршилик кўрсатиш ҳаракати кучларига гитлерчи қўшинлар таслим бўлган куннинг йиллигини нишонлаш учун Монпарнас вокзали яқинида бўлган митингда қатнашдилар. Бу маросимда Франциянинг атоқли жамоат ва сиёсий арбоблари, парламент аъзолари, Париж муниципалитетининг вакиллари, қаршилик кўрсатиш ҳаракатининг собиқ қатнашчилари ҳозир бўлдилар. Париж озодлик комитетининг собиқ раиси Андрэ Толле шу ерда ҳозир бўлган кишиларга қарата нутқ сўзлади. Митинг: «Шпейдель Франциядан чиқиб кетсин!» деган шиор остида ўтди.

Аммонда ҳукуматга қарши намойишлар

ДАМАШҚ, 26 август. (ТАСС). Газеталарнинг билдиришича, Иордания ишчилари, давлат муассасаларининг хизматчилари ва амалдорлари забастовка эълон қилганлар. Аммонда кўп кишининг иштироки билан намойишлар ўтказилган.

Намойишчилар мамлакатдаги террор режимини ағдариб ташлашга даъват этганлар ва Миср ҳамда Сурия халқларининг ва бу мамлакатлар томонидан амалга оширилаётган араб озодлиги сиёсатини табриклаганлар.

Полиция ва армия ваҳшийларча ҳаракат қилиб намойишчиларни тарқатиб юборган ва касаба союзларининг баъзи раҳбар арбобларини қамоққа олган.

Жазоирда жанглар

ПАРИЖ, 26 август. (ТАСС). Жазоирдан билдиришларига қараганда, Жазоир миллий-озодлик армиясининг бўлимларидан бири кеча Оран шаҳридан 100 километр масофадаги Маскара шаҳрига ҳужум қилган. Француз қўшинлари ва жандармерия билан бўлган жангда жазоирликлардан 9 киши ўлган. Французларнинг кўрган талофати тўғрисида хабар берилмайди.

Жазоир қўзғолончиларининг бошқа бир отряди Тиарет шаҳрида жойлашган француз қисмларига атака қилган.

Париж матбуотининг билдиришича, Франция миллий мудофаа министри Андрэ Морис матбуот конференциясида «зарурат бўлган тақдирда» жазоирдаги француз қўшинлари Марокаш территориясида «душманни таъқиб этиш ҳуқуқи»дан фойдаланадилар деган. «Либерасьон» газетаси Морисning бу сўзини шарҳлаб, қуйидагиларни ёзади: «Бунда гап Жазоирда бўлган француз қуролли кучларининг чегарадаги бирор жанжални баҳона қилиб Марокаш территориясига кира олиши тўғрисида бораётир»...

Шарқшуносларнинг халқаро конгрессида қатнашиш учун

СССР Фанлар академияси Шарқшунослик институти директори Б. Ғ. Ғафуров бошчилигида совет олимларининг катта бир группаси шарқшуносларнинг 24—халқаро конгрессида қатнашиш учун Мюнхенга жўнаб кетди. Делегация составида СССР Фанлар академиясининг корреспондент аъзолари А. А. Губер, Н. В. Пигулевская, Тожикистон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси А. Мирзоев, Озарбайжон ССР Фанлар академиясининг ҳақиқий аъзоси А. Ализода, Ленин мукофоти лауреати профессор Г. Меликишвили ва бошқа шарқшунослар бор. (ТАСС).

Шипка қаҳрамони уйида мемориал тахта ўрнатилди

ВЛАДИМИР, 26 август. (ТАСС). Шипкадаги қаҳрамонона жангнинг 80 йиллигини нишонлаш юзасидан Шипка мудофаасининг қатнашчиси ва Болгария халқ лашкарларининг бошлиғи генерал Н. Г. Столетов яшаган уйда бугун мемориал тахта ўрнатилди.

Айни вақтда унинг шу уйда туғилиб ўсган укаси атоқли олим—физик А. Г. Столетов хотираси ҳам абадийлаштирилди.

Цейлон касаба союз арбобларининг Ўзбекистонда бўлиши

ВЦСПС нинг таклифига мувофиқ Совет Иттифоқида меҳмон бўлиб турган Цейлон касаба союз бирлашган делегацияси Ўзбекистонда бир неча кун бўлди.

Делегация аъзолари Тошкентда тўқимачилик комбинатини, тепловоз депосини, бир қанча маданий-оқартув муассасаларини бориб кўрдилар. Меҳмонлар Ўзбекистон деҳқонларининг меҳнат ва турмуш шароитига қизиқиб, Калинин районидаги Ворошилов номли колхозга, Ўзбекистон ССР беш йиллиги номли совхозга бордилар.

Ўзбекистон касаба союзлари совети Цейлон касаба союз арбоблари шарафига қабул маросими ўтказди. Қабул маросими самимий дўстона вазиятда ўтди.

Делегация аъзолари Ўзбекистонда олган таассуротларини ЎзТАГ мухбирига айтиб бердилар.

— Мен Ўзбекистонда кўрган ҳамма нарсадан жуда хурсанд бўлдим, — деди Цейлонда энг йирик «Веллаватте» тўқимачилик фабрикаси касаба союз комитетининг вице-президенти В. Д. Дхармасена жаноблари. — Тошкент тўқимачилик комбинати узоқ вақт эсимдан чиқмайди. Бу корхонада ажойиб замонавий машина-ускуналар ўрнатилган ва ишчиларнинг меҳнат қилиши учун жуда яхши шароит яратилган. Ўзбекистон тўқимачилари билан қилган суҳбатларимиз вақтида улар ишлаб чиқаришнинг чинакам хўжайинлари эканлигига қаноат ҳосил қилдик. Комбинат ишчилари ўз цехлари билангина эмас, балки ажойиб Маданият саройи, аъло даражали даволаш-профилактика муассасалари билан ҳам фахрлансалар бўлади. Биз комбинатда кишиларга шундай ғамхўрлик қилинаётганлигини кўрдикки, бундай ғамхўрлик фақат социалистик жамиятда бўлиши мумкин.

Цейлон саноат ишчилари ва савдо ходимлари мустақил касаба союзининг бош ташкилотчиси Лайонель Фернанде жаноблари бундай деди:

— Биз ўз сафаримиз вақтида совет кишиларининг Шарқ халқларига нисбатан самимий дўстлик туйғуларини айниқса ҳис қилдик. Ўзбекистон саноати ва қишлоқ хўжалиги билан танишганлигимиз бизда Совет Иттифоқи тараққиёт йўлидан, янги жамият қуриш йўлидан жуда тез олға бораётганлигига ишончимизни мустаҳкамлади. Биз бу ерда кўрганларимизнинг ҳаммаси тўғрисида ватандошларимизга гапириб берамиз, бу эса уларга социалистик тузумнинг афзалликларини яхшироқ тушуниб олишларига шубҳасиз ёрдам беради.

Цейлоннинг касаба союз бирлашган делегацияси 27 августда Тошкентдан Тбилисига жўнаб кетди. (ЎзТАГ).

Редактор З. ЕСЕНБОЕВ.

Совет халқининг Улуғ Ватан урушида мислсиз қаҳрамонлик кўрсатиб, немис фашистлари устидан қозонган оламшумул-тарихий ғалабаси бутун дунёни қойил қолдирган эди. Ана шу қаҳрамонликка бағишлаб қанчадан-қанча бадиий асарлар ёзилди ва ёзилмоқда, кинофильмлар, саҳна асарлари яратилди ва яратилмоқда. Ёзувчи В. Некрасовнинг «Сталинград окопларида» номли повести асосида ишланган «Солдатлар» бадиий фильми ҳам шулар жумласидандир. «Ленфильм» киностудияси томонидан ишлаб чиқарилган бу картинани пойтахтимиз тамошабинлари зўр қизиқиш билан кўрмоқдалар.

Фильмда шу нарса диққатга сазоворки, унда фронт картинаси уруш йилларидаги ҳақиқий аҳволга мос равишда реалистик талқин этилган. Урушнинг дастлабки йилларидаги оғир қийинчиликлар, ғалабанинг қурбонсиз бўлмаслиги, душманнинг вақтинчалик шиддатидан саросимага тушган айрим кишиларнинг шов-шув гаплари фильмда ҳеч қандай бўёқсиз, ҳақиқий ҳаётдагидек содда ва равон тасвир қилинган.

Украина... 1942 йил... Ҳарбий қисмлар машинада, аравада, отда, пиёда шарққа томон кетмоқда. Ваҳший фашистлар ҳужумидан харобазорга айланган шаҳар ва қишлоқларнинг хонавайрон аҳолиси ҳам солдатлар билан шарққа қараб кетмоқда. Хуллас, ҳамма шарққа, шарққа... Уларнинг уст-бошлари чанг, кир, чеҳраларидан шу кўйга солган душманга ғазаб-нафрат ёғилиб турибди. Фильмнинг дастлабки кадрларидаги шу манзаранинг ўзиёқ реаллиги билан залдаги тамошабинларнинг эътиборини ўзига тортади. Шарққа кетаётганлар орасида Украинанинг қарийб ярим территориясини жанг билан босиб ўтган, душман талофат етказган полкнинг солдатлари — лейтенант Керженцев, унинг алоқачиси Валега, полк разведкачиси Седих ҳам бор. Улар шарққа қараб юрaвердилар. Ниҳоят янги қисмлар тузилаётган Сталинградга етиб келадилар. Орадан кўп ўтмай, душман Сталинградга ҳам хавф солади. Солдатлар ва шаҳар аҳолиси учун оғир кунлар, тунлар бошланади. Улар машаққатли 160 кунни мардона ўтказиб, шаҳарни фидокорлик билан ҳимоя қиладилар.

Керженцев билан унинг икки дўсти юборилган қисмнинг командири ўлганидан сўнг, ёш лейтенант батальон командири этиб тайинланади. Энди Керженцев интилишлари битта — она-Ватан ҳимояси учун отланган, аммо характерлари ҳар хил кишилар билан муносабатда бўлади. Разведкачилар взводининг командири, жасур, бировга бўйсунишни унча ёқтирмайдиган Чумак, формани доим озода тутувчи, эпчил Карнаухов; оғиркарвон калта шинель кийиб олган, эпашанг, аммо душманга сир бўш келмайдиган Фарбер ва бошқалар шулар жумласидандир. Буларнинг ҳаммаси ўзига хос бой маънавий дунёга эга кишилар.

Шуни алоҳида таъкидлаб кўрсатиш кераккн, она-Ватан шарафи учун, эрк ва ҳуқуқ учун солдат шинели кийиб, қўлига қурол олган тинч ижодий меҳнат кишилари — солдатлар фильмда марказий ўринни эгаллайди. Фильмда фашизмга қарши урушга фақат армия қисмларигина эмас, балки бутун халқ отланганлигини акс эттиришга ҳаракат қилинган. Шунинг учун ҳам инженер Керженцев, математик Фарбер ва бошқа халқ вакиллари образлари ҳаракатига кенг ўрин берилган. Ўзларининг суюкли оиласидан, қалбдан севган касбидан ҳозирча узоқда юрган бу Ватан фидокорлари урушдан олдинги тинчлик, ижодий меҳнат, оромбахш ҳаёт ҳақида ўйлашади. Ана шу осойишталикни бузган фашист галаларига арслондек ташланадилар, ғалабага интиладилар. Душман мустаҳкам бинoларни портлатади, ҳаммаёққа ўт қўяди, ҳар бир техникага талофат етказдию, аммо кишиларнинг иродасини, қаршилигини синдира олмайди.

Фильмда жоҳил, жанг майдонидаги аҳволга қараб фикр юритмовчи, шуҳратпараст капитан Абросимовга тамошабинлар нафрат билан қарайдилар. У солдатларга фикр юритолмовчи, фақат буйруқни бажарувчилар деб қарайди. Батальондаги кўпчилик солдатлар унинг жоҳиллиги ва нотўғри буйруғининг қурбони бўладилар. Нотўғри хатти-ҳаракати учун Абросимовнинг иши ҳарбий трибуналга топширилади. Хуллас, вақтинчалик мағлубият ва ҳарбий ҳаётнинг қийинчиликларини енгиб, солдат дўстлиги, биродарлиги ўсади, мустаҳкамланади.

Фильмда жуда кўп персонажлар бўлишига қарамай, ҳар бир артист ўзи танлаб олган образни оригинал ижро этишга ҳаракат қилган. Бундан режиссёр — постановкачи Александр Ивановнинг фильмни яратишда кўп ижодий меҳнат сарфлагани кўриниб туради. Артист З. Сафонов лейтенант Керженцев образини яратишда жиддий ижодий муваффақиятга эришган. Сафонов ўз қўл остидаги солдатларнинг ҳар бирига мос муомила қилувчи, улар билан вақтида самимий суҳбатлашиб, вақтида талабчанлик қилувчи ғамхўр командир образининг тўла қонли бўлиб чиқишига эришган. Сафонов—Керженцев солдатлар учун командиргина эмас, балки дўст, ўртоқ ҳамдир. Шу сабабли ҳам солдатлар уни яхши кўришади. Керженцев ҳам ўз солдатларидан сира ажрагиси келмайди. У госпиталда ярадор бўлиб ётар экан, нуқул солдатлар олдига — Сталинградга, фронтга интилади. Керженцев душман билан олишганда қаҳр-ғазабли, раҳмсиз, госпиталь ходими Люся билан учрашганда эса инсоний муҳаббати жўш урган лирик қиёфага киради. Артист ана шу қарама-қарши психологик ҳолатларни актёрга хос усталик билан талқин эта олган. Артистлардан А. Кмит (Чумак), И. Смоктуновский (Фарбер), Т. Логинова (Люся), Б. Иляcов (Абросимов), В. Ковальков (Седих) ўртоқлар ҳам ўз характери, вазифаси ва ҳатти-ҳаракатига кўра хилма-хил бўлган образларни яратишда ижодий муваффақиятларга эришганлар. Оператор В. Фастович фронтнинг реал лавҳаларини усталик била суратга олган.

«Ленфильм» киностудияси ижодий коллективи яратган бу фильм ҳозирда тинч ижодий меҳнат — коммунизм қуриш билан машғул бўлган совет халқида вайронгарчилик урушига нисбатан ғазаб-нафрат уйғотади, бутун дунёда тинчлик учун курашни сира ҳам сусайтирмасликка чақиради.

Т. НАЖМИДДИНОВ.

ТЕАТРЛАРДА:

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТРДА (ёзги бино) — 28/VIII да Алишер Навоий, 29/VIII да Жазоир, менинг ватаним!

НАВОИЙ НОМЛИ ТЕАТРДА — 29/VIII да Шўрали.

ЭСТРАДА ТЕАТРИДА — 29 ва 30/VIII да Ўзбекистон халқ ҳофизи Маъмуржон Узоқов концертлари. Концертда: Ўзбекистон ССРда хизмат кўрсатган артист Муҳамаджон Мирзаев, эстрада солистлари Тўхта Рисметова, Муҳаббат Мусаева ва бошқалар қатнашади. Концерт кеч соат 9 да бошланади.

КИНОТЕАТРЛАРДА:

«ЁШ ГВАРДИЯ» — кундуз ва кечқурун янги киноповесть Севги ва кўз ёши.

«ЎЗБЕКИСТОН» — кундуз ва кечқурун Севги ва кўз ёши, кеч соат 10 да Дайди (1 ва 2-серия).

«САЛЮТ» — кеч соат 8 яримда Севги ва кўз ёши, кеч 10 яримда Клошмерлдаги жанжал.

«ХИВА», «УДАРНИК» — Севги ва кўз ёши.

НАМАНГАН ОБЛАСТЬ НАВОИЙ НОМЛИ МУЗИКАЛИ ДРАМА ТЕАТРИНИНГ

гастроллари

(Ҳамза номли театрнинг ёзги биносида)

1/IX да — Азиз ва Санам.
2/IX да — Ганг дарёсининг қизи.
3/IX да — Отелло.

Муқимий номли театрнинг қишки биносида (Бешёғоч)

ҲАМЗА НОМЛИ ТЕАТР СПЕКТАКЛЛАРИ

1/IX да — Ганг дарёсининг қизи.
3/IX да — Айтсам тилим куяди, айтмасам дилим.

Спектакллар кеч соат 8 яримда бошланади.

МАТЛУБОТ КООПЕРАЦИЯСИНИНГ ТАЙЁРЛАШ ТАШКИЛОТЛАРИ (РАЙЗАГОТКОНТОРАЛАР) КОЛХОЗЛАР ВА КОЛХОЗЧИЛАРДАН ҳар қанча миқдорда

Қовун-тарвуз сотиб олади

(харид нархларида)

Қовун-тарвузни райзаготконтораларнинг станциялар ёнидаги қабул қилиш-тайёрлаш пунктларига олиб келган колхозларга ва колхозчиларга қўшимча равишда транспорт харажатлари ҳам тўланади.

«Ўзбекбирлашув» тайёрлаш бошқармаси.

РЕДАКЦИЯ ВА НАШРИЁТ АДРЕСИ: Тошкент. «Правда Востока» кўчаси № 34. РЕДАКЦИЯ БЎЛИМЛАРИНИНГ ТЕЛЕФОНЛАРИ: коммутатор — 26334 ва 33262 орқали Партия турмуши бўлими — 136. Пропаганда бўлими — 136. Совет қурилиши бўлими — 132. Маданият бўлими — 132. Адабиёт ва санъат бўлими — 29040, Қишлоқ хўжалик бўлими — 135, Саноат ва транспорт бўлими — 132. Хатлар бўлими — 34048. Маҳаллий ахборот бўлими — 135. Секретариат — 34048. Эълонлар бўлими — 38142.

Р. 04942. «Қизил Ўзбекистон, «Правда Востока» ва «Ўзбекистони сурх» бирлашган нашриётининг босмахонаси. № 1877.